

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 19

Penktadienis Gegužio (May) 22, 1959, Toronto, Ontario

M E T A I XXVIII

Valdiškos įmonės, Polymer Corporation, Sarnia mieste, streikieriai pikietuoja iš upės pusės. Streikas tęsiasi jau

antras mėnuo. Dalyvauja 1,850 darbininkų. Pikieto linijoj būna iki 14 valčių. Vietoj valtyj matote streikierių

plakatą su užrašu: "Fight for Right" ("Kovokit už teises"). Polymer gamina sintetinį gumą.

Chruščiovas Siūlo Pirmą Pasirašyti Taikos Sutartį su Abiem Vokietijom

MASKVA. — Tarybų Sąjungos premjeras N. Chruščiovas pareiškė, kad Vakarų pasiūlymas, apimęs visus nuostatus, yra nepriimtinas svarbiuosius klausimus vietos Tarybų Sąjungai. Jis nemato nieko naujo Vakarų pasiūlyme. Tai tie patys reikalavimai apvienyti Vokietijas

Sako Maistas Yra Raktas Prie Taikos

KINGSTON. — Generalmajoras Howard Kennedy, kalbėdamas universitetą baigusiu studentų ceremonijoje, pareiškė, kad Vakarai turi surasti priemones perdavimui savo maisto perviršiaus Pietinės Azijos ir šiaurinės Afrikos alkaniams, jei nori išlaikyti taiką.

Taika bus visuomet pavojinga, jei trečdalis ar daugiau pasaulio bus visuomet alkani, sako jis.

Generolas Kennedy yra Ottawos planavimo komisijos galva.

ją per rinkimus ir leisti jai pasilikti NATO bloke, jei ji norės.

Iš savo pusės, N. Chruščiovas siūlo, kad pirmiausia būtų pasirašyta taikos sutartis su abiem Vokietijomis, o vakarinis Berlynas paverstas demilitarizuotu laisvu miestu.

Sulaikius nuklinius bandymus, būtų pradėtas darbas siekiant nusiginklavimo.

Kas liečia inspekciją ir kontrolę, Tarybų Sąjunga sutiktų su Vakarų siūlymais, jeigu jie sutiktų panaikinti savo militines bazes apie Tarybų Sąjungą ir ištrauktų savo kariuomenes iš švėtimų šalių.

Jis nušvietė Tarybų Sąjungos poziciją kalbėdamas Didžiojoje Salėje Kremliaus palociuose, priimdamas iš Tarptautinio Komiteto Lenino Taikos Dovaną.

"Vakarų pasiūlymas", sakė jis, "paliko mano burnoj prastą skonį".

"Tame plane nėra nieko naujo", pridėjo jis.

Jis įtarė Vakarų, kad

jie, pakišdami šį planą, norėjo iššaukti didelį Tarybų Sąjungos pasipriešinimą, kad būtų galima apkaltinti Tarybų Sąjungą esant labai kieta. Bet Tarybų Sąjunga būsianti kantri ir aiškina savo poziciją labai šaltai.

Visi Tarptautinio Komiteto nariai reikė pagarbą Chruščiovui, Indijos narys, Chandra Lall, giliai tikintis žmogus, pasakė: "Jūs esate ateistas, bet autentiškiausias dvasinis žmonijos lyderis".

PIRMA BOMARKŲ BAZĖ BUS PRIE NORTH BAY

NORTH BAY, Ont. — Apisiginimo ministras Pearkes pranešė, kad pirmą Bomarcų sviedinių bazę bus prie North Bay, apie 7 mylias į šiaurę nuo North Bay miesto ant RCAF žemės.

Bazė turėsianti 25 paleidimo pastolius ir būsianti užbaigta statyti 1961 metais.

Jo manymu, ši bazė pasitarnausianti karo sulaikymui.

Montgomeris Atmuša JAV Karo Kurstytojų Riksmus

LONDON. — Feldmaršalas Viscount Montgomery, buvęs Britanijos karinis lyderis praėjusio karo metu, smarkiai atkerta Jungtinių Valstijų militaristams ir kitiems, kurie prie kiekvienos progos baugina žmones atominiu karu.

(Tik aną dieną NATO lyderis gen. Norstad, kalbėdamas Ottawoje, pareiškė, kad jis įsakytų naudoti nuklines bombas, jeigu įvyktų susikirtimas su tarybine armija kur nors pasienyje.)

"Jei kuri tauta šiandien nori taikos, tai ja yra Rusija", sako Montgomery savo straipsnyje London Sunday Times.

Jis visai netiki, kad Tarybų Sąjunga galvotų apie ataką ant Vakarų gerai progai pasitaikius.

Tarybų Sąjunga norinti taikos budavojimui savo šalies, kad pakėlus žmonių būvį.

"Jie nieko nelaimėtų iš nuklinio karo", pabrėžia jis. "Priešingai, jie gali netekti visko. Bet jie galvoja, kad mes norime karo ir pulsime juos, kuomet būsime pasiruošę".

Montgomeris, kaip žinia, lankėsi Tarybų Sąjungoje visai neseniai. Jis nuvyko tenai prieš amerikiečių ir kitų Vakarų lyderių norą. Jis kal-

bėjoji su TSRS lyderiais svarbiausiais dienos klausimais ir jis įsitikino, kad TSRS nori taikos.

Montgomeris nėra joks komunistų simpatikas. Priešingai, jis ne kartą yra kalbėjęs prieš komunizmą ir komunistus ir tokiu jis tebėra. Bet matyti jis įsitikino, kad sugyvenimas yra vienintelė išeitis. Sugyvenimas arba žlugimas. Jis nori gyvenimo, o ne susinaikinimo. Bendrai imant, Britanijoje žmonės aktyviau pasireiškia prieš nuklinius ginklus, prieš karą.

Meškos Nekooperavo Su Medžiotojais

TIMMINS, Ont. — Šio miestelio majoro Leo Del Villano iniciatyva buvo suruošta didelė medžioklė meškų, kurių kailiai reikalingi dėl Britanijos karališkų palocių sargų kepurė, bet meškos kažkodėl nekooperavo.

Susidarė didelis būrys medžiotojų. Apie juos bruzdėjo spaudos, televizijos ir radio reporteriai ir fotografai. Buvo atvykę net iš New Yorko. Buvo labai daug nuotraukų padaryta, bet tik medžiotojų, be meškų.

Meškoms buvo padėta ir mėsos ir žuvų, ką jos labai mėgsta, bet jos nepasinaudojo šiuo medžiotojų "gerumu". Išrodytų, kad jos "užuodė", kas jų laukia. Matyti jos nori geriau gyventi, negu savo kailiu dengti karališkų sargų galvas.

SUNKU LAISVAI GALVOJANTIEMS

CORNWALL. — Murray Cotterill, plieno darbininkų unijos publicistikos direktorius, pareiškė, kad šiandien "laisvame pasaulyje" laisvai galvoti gali tikrai mašinų operatoriai tokiose įmonėse, kur veikia tvirtos unijos.

Jis peikė mokyklų sistemą ir aplamai suvaržymą žmonių. "Mūsų industrija nenori galvotojų", sakė jis.

Premjeras Nori Mažų Automobilių

OTTAWA. — Kanados premjeras J. Diefenbakeris buvo pasišaukęs Fordo, General Motors ir Chryslerio korporacijų galvas, kuriuos ragino gaminti mažus automobilius Kanadoje, jeigu jų kompanijos Jungtinėse Valstijose nutars gaminti mažus automobilius.

Manoma, kad Kanados automobilių industrija negalėtų laukti, jeigu ir Jungtinėse Valstijose būtų gaminami maži automobiliai, kaip kad yra daroma Anglijoje ir Vokietijoje. Jau dabar vokiečių maži automobiliai sudaro nemažą konkurenciją Kanados automobiliams.

Pasidairius po Kanadą

Toronto Transito Komisija sako, kad ji užgyrė pirkinį 50 autobusų Jungtinėse Valstijose vietoj kanadiškų autobusų, gaminamų Canadian Car kompanijos, nors amerikiniai busai daug brangesni.

(Kanadiški kainuoja \$30,000, o amerikiniai — \$32,458).

Amerikiniai esą moderniškesni ir ekonomiškėsi. Tokiu būdu, nors bus daugiau sumokėta, bet vėliau bus sutaupta ant gazolino.

Ponai, tačiau, užmiršta, kad jeigu būtų perkama Kanadoje, tai tie pinigai duotų darbo Kanados darbininkams. Kitaip, jie gal bus išmesti į bedarbių eiles ir reikės duoti jiems pašalpą.

Geležkelio Raštininkų Brolijos viceprezidentas Frank Hall smarkiai užatakavo Kanados Darbininkų Kongreso suvažiavimo priimtą sumanytą kurti naują darbinikišką partiją.

Tas ponas, matyti, pilnai pasitenkinęs gyvenimu. Ir kodėl ne? Jis gauna gerą algą, niekad negrūmoja jam nedarbas, jis nenustoja algos net ir jo vadovaujamos unijos nariams išėjus į streiką.

Aplamai, didžiama unijų lyderių yra labai patenkinti esama padėtimi.

Spaudoje pasirodė diskusi-

nai straipsniai, reiškia mintis, kad ir naujieji "apsigyrimo" pabūklai, taip vadinami Bomarkai, jau nebeatsako reikalą.

Valdžia tai gerai žinanti, tik dar nieko nekalbanti apie tai.

Galima sutikti su tais, kurie sako, kad Bomarkai paseno. Juk tai orlaiviai be žmogaus. Jie jokių būdu negali pagauti tarpkontinentinius sviedinius.

American Standard Products Ltd. (Toronto) tekin-tojas praėjusiais metais susi-žeidė ranką. Užtruko 8 mėnesiai, kol sugijo. Ir tai ne-begalėjo dirbti sunkaus dar-bo. Bet šiemet kompanija vi-sai išmetė iš darbo. Mat jis jau 67 metų amžiaus.

324 darbininkų, užstoda-mi savo draugą, buvo išėję į streiką. Kompanija sutiko klausimą peržiūrėti. Galimas daiktas, kad darbininkas bus sugražintas į darbą.

Šis įvykis aiškiai parodo, kaip gali atsitikti su kiekvie-nu darbininku. Kompanijom nesvarbu, kad darbininkas atiduoda visą savo sveikatą. Jei ne unijos, tai tokios is-torijos kartotųsi labai daž-nai.

CBC turėsianti išleisti \$400,000 ryšium su karalie-nės vizitu šią vasarą.

O kokia iš to bus kam nau-

da? Bus rodoma ta pati ka-ralienė, kurią jau matēm ne vieną kartą.

Esą išrasti nuodai, kurie visokius vabzdžius užmuš. Tie nuodai vadinasi "Diethyltoluamide".

JAV armija išbandžiusi juos per 2 metus ir suradu-si, kad uodai ir juodosios musės bėga nuo jų, kaip iš-galėdamos.

Nuodai neturį jokios spalvos ir visai neužuodžiami žmogaus uoslei.

Kanadietis

Asteigti Normalūs Rysiai su Bulgarija

WASHINGTON. — Vals-tybės departamentas infor-muoja, kad po devynių me-tų asteigti normalūs diplo-matiniai santykiai su Bulga-rija.

Sofijoje tuoj atidaroma Jungtinių Valstijų atstovybė ir norintems vykti į Bulga-riją amerikiečiams bus iš-duodami pasportai.

SOFIA. — Iš Washingto-no čia atvyko trys ameri-kiečiai diplomatai ir paruo-šia atidarymui JAV atstovy-bės, kuri stovėjo uždaryta nuo 1950 metų.

Miami Beach, Floridoj, viešbučio savininkai ir unija galų gale pasirašė sutartį.

Streikas truko 4 metus.

Tarybų Sąjungoj žmonės kalba 145 kalbomis.

Burma išsikovojo iš Britų imperijos parlamentarines teises 1620 metais. Tai buvo pirma kolonija išsikovojusi tokias teises.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, istiria akių nervus, nuo kurių pa-eina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko aki-niu.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Akių ir Akinių
Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po piet uždaryta
Antrad., Ketv. ir Pent.
vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

KNYGOS PARDAVIMUI

IDOMIOS IR NAUDINGOS PASISKAITYMUI

AMERIKOS PREZIDENTAI. Parašė A. Bimba. Trumpos biografijos visų ligi šiol buvusių Jungtinių Valstijų prezidentų. Knyga 288 puslapių. Kaina \$2.00.

SVEIKATOS ŠALTINIS. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudingi sveikatos klausimais patarimai. Knyga 350 puslapių. Kaina \$2.50.

PASAKOJIMAI IŠ ISTORIJOS. D. M. Šolomsko raštų rinkinys. Knyga 318 pusl., kietais viršeliais. Kaina \$2.00.

MOTINA. Parašė Maksimas Gorkis. Viena iš įdomiausių apysakų. 500 pusl. Kietais viršeliais. Kaina \$1.50.

PO AUDROS. Parašė J. Dovydaitis. Nepaprastai įdomus romanas iš pokarinių metų gyvenimo Lietuvoje. 312 puslapių. Kaina \$1.50.

POPIEZIAI IR LIETUVIŲ TAUTA. Parašė prog. Povilas Pakarklis. Knygoje išdėstoma: Popiežių vaidmuo; jų žygiai; lietuvių kova prieš kryžiuočius. Knyga turi 255 puslapius. Kaina \$1.50.

GAMTA IR ŽMONĖS. Parašė M. Ilinas. Labai aiškiai išdėsto gamtą ir kaip žmonės ją pasikinkė savo naudai. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

VIDURAMZIŲ ISTORIJA. Redagavo prof. E. A. Kosminskis. 304 puslapiai. Kaina \$1.00.

ŽMOGUS IR MASINA. Sutaisė Jonas Kaškaitis. Knyga gausiai iliustruota, suteikia davinių apie technikos išsivystymą ir to reikšmę žmonijai. Kaina \$1.00.

AMERIKOS DEMOKRATIJOS STEIGEJAI. Parašė vi-sa eilė autorių. Sužinok, kas buvo Washingtonas, Thomas Jeffersonas, Lincolnas, Tadas Kosčiuško, Pulaski ir kiti žymūs žmonės. 364 puslapiai. Kaina \$1.00.

PETRO CVIRKOS APYSAKOS. Knyga turi 300 pusla-pių. Kaina \$1.50.

TARYBŲ GALYBĖ. Parašė Kanterburio dekanas Dr. H. Johnson. Knyga parašyta karo laiku apie tarybinę tvarką. 224 puslapių. Kaina 75 centai.

Liudviko Bonaparto Briumerio Aštuonioliktoji ir Nami-nis karas Prancūzijoje. Kietais apdarais, 360 puslapių. Kaina: \$1.50. Parašė Karolis Marksas.

POVILAS JURKA. Parašė R. Mizara. Apysaka iš Ame-rikos lietuvių gyvenimo. 318 puslapių. Kaina \$1.00.

KAIP IR SENATVEJE BŪTI JAUNAM. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudinga knyga sveikatos klausimu, ypatingai dėl senesnio amžiaus žmonių. Kaina 65 ct.

UKANOS. Parašė M. Rasoda-Mizara. Apysaka iš Ame-rikos lietuvių gyvenimo. 342 puslapių. Kaina \$1.00.

PAVASARIO GODOS. Eilių rinkinys. Parašė Stasys Jasilionis. Joje telpa apie 300 eilių bei dainų. 256 pusla-pių. Kaina \$1.00.

Argentina ir Ten Gyvenanti Lietuviai. Parašė R. Miza-ra. Knygoje rasite informaciją ir apie kitas Pietų Ame-rikos šalis. 190 puslapių. Kaina \$1.00.

PRISIKĖLUSI LIETUVA. Parašė A. Bimba, grįžęs iš apsilankymo Tarybų Lietuvoj po karo. Knyga 222 pus-lapių. Kaina \$1.00.

Kelias į Naują Gyvenimą. Parašė A. Bimba. Faktai apie Amerikos žmonių gyvenimą. 224 puslapiai. Kaina \$1.00.

SAULĖTOJ ISPANIJOJ. Parašė Edvardas Zdanau-skas. Jo pergyvenimų atsiminimai iš karo su Franko fa-šistais, 156 puslapiai. Kaina 50 centų.

GYDymo ISTORIJA. Parašė Dr. Jonas Stanislovaitis ir Dr. Antanas Petrikas. Knyga 352 puslap. Kaina \$1.50.

ATSIMINIMAI IR DABARTIS. Parašė L. Pruseika. Knyga 304 puslapių. Kaina \$1.50.

Iš ATSIMINIMŲ. Parašė Jonas Kaškaitis. Knyga 324 puslapių. Kaina \$1.50.

Su užsakymu prašome prisiusti ir mokestį.
Persiuntimą mes apmokame.

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos
Centro Komitetas
P. O. Sta. C. Box 1007, Toronto 3, Ont.

Knyga, šviesa, Meilė ir Laimė

SAULĖS RŪSTYBĖ. Kaip iš jaunatvės fonta-no trykšta iš šitos knygos (romano) ne tik tai vaikys-tės bei jaunystės poezija, bet drauge ir viduramžio vaisingas, kūrybingas gyvenimas, džiaugsmas, meilė ir laimė. 311 psl. Kaina tik \$2.

CIKAGOS ŠEŠELIAI. Baisiai aštrūs šiurpuliai eina per visą skaitytojo kūną, kai jis šitos knygos apsakymus skaito ir mato, kaip žmonės vargsta ir kenčia po karaliaus dolerio padu. 316 psl. Kaina \$2.

SIRDIES RŪSMAL. Ir džiaugsmo, ir liūdesio aša-rų nesulaiko skaitytojas, kai jis šitą knygą (romaną) skaito ir jaučia, ir mato — ką? Jis pats ras skaity-damas. 449 psl. Kaina \$2.

SLIAPTARNIAI. Šita didelė knyga labai vaiz-dingai parodo Amerikos lietuvių ne tik tai vargus, ko-vas ir kančias svetimoje žemėje, bet kartu ir labai didelę meilę savo gimtiniam kraštui ir jo žmonėms. 652 psl. Kaina tik \$2!

Visos 4 knygos sykiu tik už \$5!

AMERIKOS LIETUVIAI IR ANGLIŠKŲ TŲ SKOLINIŲ ŽODYNAS. Čia tai jau tikriausiai skai-tytojas ras pačius svarbiausius Amerikos lietuvių kultūrinio gyvenimo bruožus ir vartojamas jų kalbos gyvus vaizdus. 366 psl. Kaina \$5.

Visos 5 knygos drauge tik už \$8.

Jau šimtai šitų knygų išsiųsta į Lietuvą ir gauta la-bai daug nuosirdžių laišku, rodančių Lietuvos žmo-nių didelę meilę Amerikos lietuvių knygoms, kurių jie dieną naktį laukia, o kai gauna, tai jos eina per rankų rankas... (Knygas siunčiame Lietuvon už tą pačią kainą; persiuntimo kaštus apmokame.)

DR. ALG. MARGERIS, 3325 S. HALSTED ST.,
Chicago 8, Ill.

TARYBŲ LIETUVOJ

Naujas Žurnalas "Mūsų Sodai"

Nuo š. m. gegužės mėnesio Lietuvos TSR Sodininkystės draugija pradeda leisti naują žurnalą "Mūsų sodai". Žurnalas išeis kartą per mėnesį. Jo apimtis — 32 psl. Leidinys bus gausiai iliustruotas.

Žurnale bus plačiai rašoma apie pramoninių sodų, uogynų ir medelynų įveisimą bei priežiūrą, vaisių ir uogų perdirbimą, vaisių laikymą žiemą. Sodininkystės mėgėjai ras daug praktiškų patarimų, kaip mažuose sklypuose įveisti sodelius, juos prižiūrėti, apie tinkamiausias mūsų sąlygomis vaismedžių bei vaiskrūmių veisles.

Daržininkystės skyriuje skaitytojas susipažins su geriausių daržovių auginimo patyrimu, su ankstyvųjų daržovių auginimo šiltnamiuose bei inspektuose ir kt.

Žurnalas pateiks daug medžiagos bitininkystės, žuvininkystės, kailinių žvėrelių ir naminių paukščių auginimo klausimais.

Atskiri skyreliai bus skiriami jauniems gamtiniams, kolūkių jaunimui, namų šeiminiškėms.

KIEK SIANDIEN GYVENTOJŲ LIETUVOJE

VILNIUS. — Laikraščiuose paskelbti visos Sąjungos gyventojų surašymo duomenys, pagal kuriuos 1959 metų sausio 15 d. gyventojų buvo:

Tarybų Lietuvoje 2,713,000. Vilniaus mieste 235,000, Kaune 214,000, Klaipėdoje 89,000, Šiauliuose 60,000.

Visoje Tarybų Sąjungoje (15 respublikų) gyventojų yra 208,826,000.

Pandelyje vartotojų kooperatyvo darbuotojai bei nariai suorganizavo saviveiklos kolektyvą. Sukurti mišrus,

J. Baltušio "Raštų" Jubiliejinis Leidinys

Balandžio 14 d. sukako 50 metų, kai gimė lietuvių tarybinis rašytojas Juozas Baltušis. Rašytojo jubiliejui pažymėti Lietuvos TSR Valskybinės grožinės literatūros leidykla išleidžia jo kūrinių penkiatomį leidinį.

Išėjo iš spaudos J. Baltušio "Raštų" pirmasis tomas. Jame išspausdinti apsakymai, parašyti buržuaziniams laikais, Didžiojo Tėvynės karo metais ir pokariu laikotarpiu. Knyga išleista masiniu tiražu.

Balandžio mėnesį išleistas antras tomas. Jame spausdinamos pjesės, o taip scenarijus "Tolimoje apylinkėje", pagal kurį pastatytas lietuviškas meninis filmas "Aušra prie Nemuno".

Į trečiąjį "Raštų" tomą įeis rašytojo feljetonai, meninės apybraižos, publicistiniai straipsniai. Ketvirtame tome spausdinama novelių romano "Parduotos vasaros" pirmoji knyga. Penktame tome bus paskelbta šio romano antroji dalis.

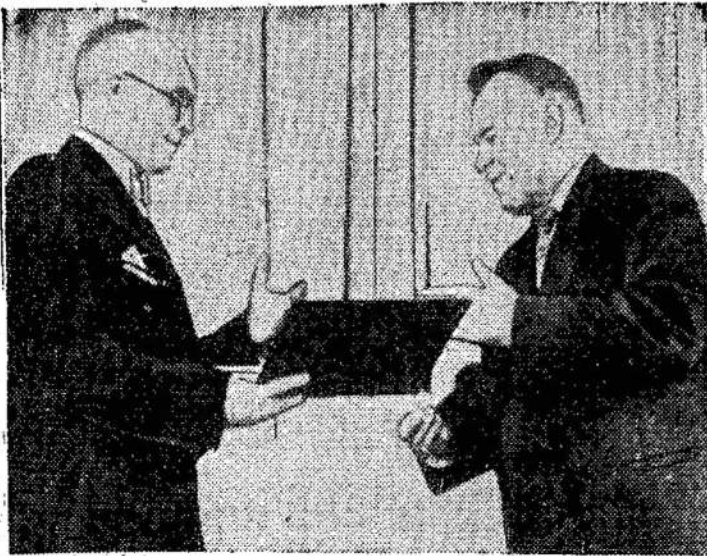
50 tūkstančių sodinukų

ALYTUS. — Vakariniame miesto dalyje prie kelio Alytus - Kaunas dešimtmečius plynojo dykynė.

— Paverskim miestą parku, — vienos sesijos metu pasiūlė deputatai Jonas Sabaitis ir Gediminas Ažuolas.

Mintis patiko tiek miesto tarybai, tiek visiems darbo žmonėms. Deputatas Kazys Petrauskas vienas iš pirmųjų į dykynę atvedė būrį entuziastų iš siuvimo fabriko ir ėmė sodinti medelius.

Šaunią iniciatyvą palaikė "Okmašinos", kanifolijosterpentinio fabriko, miesto mokyklų ir organizacijų ko-

Neseniai kompozitoriui S. Vainiūnui sukako 50 metų. Ryšium su šiomis sukaktuvėmis visuomenė atitinkamai pagerbė. Nuotraukoje mato-

te LTSR Aukščiausios Tarybos prezidiumo pirmininko pavaduotoją M. Junčą-Kučinską sveikinant jubiliantą su 50 metų sukaktuvėmis.

Nauja Mokslininkų Tyrimų Sritis

KAUNAS. — Lietuvos TSR Mokslų akademijos Energetikos ir elektro-technikos institute įkurta laboratorija plastinių masių tvirtumui ir jų atsparumo dilimui tirti. Mokslininkai pradėjo tirti plastinių masių taikymo galimybę skrimulams, o taip pat kitoms mašinų detalėms, dirbančioms su dideliu apkrovimu, gaminti.

Lietuvos tekstilės bei trikotažo pramonėje gaunama daug kaprono atliekų. Laboratorijos bendradarbiai ypač daug dėmesio skiria šios palyginti pigios sintetinės žaliavos panaudojimui metalams pakeisti mašinų bei prietaisų gamyboje. Tiriama taip pat labiausiai perspektyvinės mašinų detalėms gaminti plastmasės — polietilenai ir florooplastai.

Kartu tiriamas plastinių masių su užpildytojais — grafito ir metalo milteliais — savybės. Laboratoriniai bandymai parodė, kad detalės, pagamintos iš plastmasių su užpildu, gali pakelti didelį apkrovimą.

Nemaža darbų vykdoma pagal sudarytą su Vilniaus "Žalgirio" staklių gamykla sutartį.

Laboratorija aprūpinama naujaisiais įrengimais. Daugelis jų kuriama vietoje. Inžinierius J. Majauskas sukonstruavo originalų prietai-

lektuvai. Po darbo valandų į dykynės kalnus ir šlaitus, kastuvais ir kitais įrankiais ginkluoti, plaukė darbo žmonės. Kasdieną rikiavos naujos eilės pušaičių, eglučių, klevų, liepų, skroblų. Vakar čia buvo pasodintas 50-tūkstantasis sodinukas, miesto parkas padidėjo šešiais hektarais. Didelis darbas atliekamas puošiant miesto gatves.

Miesto vykdomasis komitetas paskelbė konkursą puošniausiam darželiui išaiškinti Alytuje.

plastmasių atsparumui abrazyviniam dilimui, t. y. dilimui trinantis detalei į birias medžiagas, tirti. Šis aparatas įgalina gauti labai tikslūs rodiklius. Instituto direktoriaus pavaduotojas V. Dauknyš sukūrė prietaisą, kuris elektroninės aparatūros pagalba registruoja plastmasinių padengimų atsparumą dilimui bet kuriam atstume nuo paviršiaus.

Lietuviški Audiniai Parodai Niujorke

Langvosios pramonės gaminių asortimento ir rūbų kultūros institutas kartu su tekstilės bei trikotažo įmonėmis baigė parinkti eksponatus tarybinei parodai Niujorke, kuri įvyks šių metų vasarą.

Instituto vilnos skyriuje "Tiesos" korespondentui pranešė, kad prisiųstų audinių apžiūroje Lietuvos produkcija buvo gerai įvertinta. Beveik iš tūkstančio apžiūrai pateiktų vilnonių audinių pavyzdžių į Niujorko parodą atrinkta šimtas pavyzdžių, kuriuos išleisdžia 17 įmonių, jų tarpe ir dvi lietuviškos.

Labai gerus vilnonių audinių pavyzdžius pateikė "Litekso" fabrikas. Niujorko parodai atrinkti keturi jo produkcijos pavyzdžiai — "Baltikos", "Eglutės" ir "Neringos" rūšių. Visas šias rūšis fabrikas jau išleisdžia pardavimui. Parodai priimtos taip pat dvi "Drobės" fabriko medžiagų rūšys: "Neris" ir "Gintaras".

Šilkinų audinių apžiūrai buvo pasiųsta 500 pavyzdžių, iš kurių 200 atrinkta iš natūralaus, viskozinio ir acetatinio šilko ir 75 — iš kaproninio dirbtinio šilko, derinto su kitomis pluošto rūšimis.

Periodinis Leidinys Apie Naujas Knygas

Kokias knygas gausite artimiausiu metu? Su tokiu klausimu skaitytojai dažnai kreipiasi į bibliotekų, knygynų darbuotojus. Tačiau ir šie nevisada gali tiksliai painformuoti.

Šiai spragai užpildyti Lietuvos Valstybinė politinės ir mokslinės literatūros leidykla ir Lietuvos Valstybinė grožinės literatūros leidykla pradėjo bendrai leisti informacinį biuletinį "Naujos knygos". Jame bus skelbiamos trumpos anotacijos apie naujus leidinius ir jų autorius, jo puslapiuose pasisakys rašytojai, vertėjai, knygynų darbuotojai.

Išėjo iš spaudos biuletinio "Naujos knygos" pirmasis numeris. Jame išspausdinti Valstybinės grožinės literatūros leidyklos direktoriaus J. Čekio straipsnis "Vykdyti partijos iškelto uždaviniai" ir Valstybinės politinės ir mokslinės literatūros leidyklos direktoriaus T. Butkaus straipsnis "Mūsų planai ir uždaviniai". Leidinys supažindina su abiejų leidyklų išleidžiamomis knygomis.

Mokslininko Pagalba Stiklo Gamintojams

KAUNAS. — Dar neseniai daugiau kaip dešimt procentų "Aleksoto" stiklo fabriko gaminamos produkcijos tekdavo brokuoti. Įkrova, kuri čia verdama krosnyse su pasagos pavidalo liepsna, dažnai susisluoksniuodavo, stikliniai indai išeidavo su pūselėmis ir kitais defektais. Be to, sunku buvo mechanizuoti krosnių pakrovimą. Įmonės vadovai kreipėsi į Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Valstybinį mokslinį techninį komitetą, prašydami jiems padėti.

Atlikti atitinkamą mokslinio tyrimo darbą ir paruošti naują stiklo virimo technologiją buvo pavesta Kauno Politechnikos instituto silikatų technologijos katedros docentui Kęstučiui Sasnauskui, Mokslininkas pasiūlė granuluoti įkrovą prieš pakraunant ją į krosnis. Kartu su įmonės vyriausioju inžinierium A. Kazlauskui sukonstruavo lėkštinių granuliatorių, panašų į cemento pramonėje naudojamus granuliuojamus, nustatė palankiausias parametrus įkrovai granuluoti šiuo įrenginiu.

Mokslininko pasiūlyta naujoji gamybos technologija buvo patikrinta laboratorijoje ir davė gerus rezultatus.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusei metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusei metų \$2.25

LIAUDIEN BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

NEREIKIA DARYTI KLAIDINGAS IŠVADAS

Birutė Lukas, vancouverietė, perskaičius Liaudies Balsą editorialem "Zmonės už religinės tvoros", pasidarė išvadą, kad Liaudies Balsas prieš tai, kad jaunimas mokintųsi lietuviškai. Tai labai klaidinga išvada.

Mūsų buvo pasakyta: "Yra lietuvių, kurie balsiai bauginasi, kad jaunesnioji karta labai greitai įsijungia į vietinį gyvenimą". Pavyzdžiui, toks Pakštas ir jam panašūs, nori sugrūsti lietuvius į kokius tai raistus Hondure, kad tik neleidot lietuviams įsilieti į čionykštį gyvenimą.

Nėra abejonės, kad mokėjimas savo gimtosios kalbos niekam nepakenkė ir nepakenks. Priešingai, juo daugiau kalbų mokėsi, tuo geriau bus. Mokėti tėvų kalbą yra moralinė pareiga. Bet šioj šalyj reikia ne tik mokėti vietinę kalbą, bet ir pažinti gyvenimą, būti to gyvenimo dalimi. Kas to nepajėgia, tas negali tikėtis būti pasėkmingu. Nemokant gimtosios kalbos dar galima apsiesti, nei kiek neblogiau, bet nemokant anglų ar francūzų kalbos, visai kas kita.

Liaudies Balsas nėra priešingas išlaikymui lietuvių tarp lietuvių. Jis visuomet kalbėjo už tai. Jis visuomet kalbėjo už palaikymą kultūrinių ryšių su Lietuva. Bet jis nori, kad čia gyvenę lietuviai įsijungtų į vietinį gyvenimą, bendrą kanadiečių veikimą, kaip ir visi kiti Kanados gyventojai.

NEUŽTENKA KONFERENCIJŲ

Dabar jau ir didžiapiai išsireiškia už tai, kad įvyktų pasitarimas aukščiausiam lygyje. Tik labai atžagareiviška spauda pasisako atvirai prieš. Bet vien užgyrimo žokių pasitarimų neužtenka.

Pasitarimai nieko gera neduos, jei visuomenė paliks viską lyderiams. Reikia visuomenei reikšti savo mintis, diskutuoti tas problemas, kurių išrišimui taikomi tie pasitarimai. Juk visuomenė turi turėti savo nusistatymą visais tokiais klausimais. Ji turi duoti sugestijas, patarimus, kaip viena ar kita problema turi būti sutvarkyta.

Labai teisingai aną dieną atsiliepė Toronto Daily Star į Tarybų Sąjungos iškeltą sumanymą, kad Lenkija ir Čekoslovakija būtų priimtos į tarptautinius pasitarimus. Star sako, kad iki šiol tik 4 valstybės dalyvauja viso pasaulio problemų sprendime. Trys atstovauja Vakarui, o viena Rytus. Tokios milžiniškos šalys, kaip Kinija ir Indija, paliekamos už sienos.

Būtų padaryta daug gera, jei visuomenė keltų savo mintis, siūlytų, kaip turėtų būti sutvarkyti Vokietijos ar Berlyno klausimai. Taigi ir lyderiai būtų priversti elgtis kitaip.

"LAISVASIS PASAULIS"

Nieko taip dažnai negirdime, kaip žodžius "laisvas pasaulis". Buržuazija ir jos pakalikai taip pamėgo, kad nepaleidžia iš lūpų. Bet ką gi iš tikrųjų reiškia tie žodžiai? Labai mažai.

Tame laisvajame pasaulyje yra daugiau diktatoriškų režimų, negu demokratiškų. Laisvojo pasaulio didžiosios šalys yra daugelio kolonijų valdytojos. Žmonių laisvė trandoma ginklu. Tik pasižiūrėkit, ką daro francūzai Alžirijoje, Lai pabando kas laisvame pasaulyje keisti santvarką.

Trumpai sakant, laisvasis pasaulis reiškia kapitalistinį pasaulį. Tai kapitalizmo viešpatavimo pasaulis. Pilna laisvė kapitalistams. Būtų daug teisingiau ir vadinti kapitalistiniu pasauliu. Bet taip nepatogu. Kapitalizmas nepopuliarus. Už tai jis vadinamas laisvu pasauliu, vakariniu pasauliu.

Socialistiniame pasaulyje kapitalistai neturi laisvės, bet už tai darbininkai turi laisvę. Jie tvarko reikalus taip, kaip jiems patinka. O darbininkai juk yra milžiniškoj di-

Kas Naujo Pasaulyje

Kokie dalykai išaiškėja užsienio reikalų ministrų konferencijoje Genevoj? Labai įdomūs.

Visokių "pavergtųjų" užtarėjai ir ramintojai pasirodė priešais visų mažesnių valstybių. Jie nenori pripažinti jų turint kokias nors teises sprendžiant jas liečiančius klausimus.

Tarybų Sąjunga buvo pasiūlius, kad abidvi Vokietijos būtų priimtos dalyvauti lygiomis teisėmis. Atrodo, kad labai logiškas pasiūlymas. Juk viso pasitarimo branduoliu yra Vokietija. Bet Britanija, Jungtinės Valstijos ir Francija nenorėjo nei girdėti apie tai. Tad Tarybų Sąjunga buvo priversta nusileisti. Vokiečiams palikta teisė tik "patarėjais" būti. Bet ir tai, jei trys Vakarų didieji sutiks leisti jiems kalbėti.

Tarybų Sąjunga buvo pasiūlius priimti Lenkiją ir Čekoslovakiją, kurios yra artimiausios Vokietijos kaimynės, daugiausiai nukentėjusios nuo Vokietijos agresijos. Čia taip pat buvo ta pati istorija.

Trims Vakarų didiesiems patinka turėti tris balsus prieš vieną Tarybų Sąjungą. Juo mažiau oponentų, tuo geriau. Ir kam čia įsileisti mažesnes šalis, jei patogiau patiems spręsti pasaulio reikalus.

Idomu ir tas, kad Vakarų Vokietija žemai nusilenkė šiam diktatui ir pati gynė jų nusistatymą, kad vokiečiam nebūtų duotas pilnas balsas.

Kalbant apie taip vadinamą Vakarų "pundelį", jų sąlygas dėl Berlyno, Vokietijos apvienijimo ir Europos saugumo, reikia pripažinti, kad Vakarai nedaro nei vieno žingsnio, kuris rodytų jų norą palengvinti padėtį. Štai tas "pundelis" trumpai suglaudus:

Berlynas turi būti apvienytas per rinkimus ir tada visas perimtas keturių didžiųjų kontrolėn, kol visa Vokietija bus suvienyta ir Berlynas taps jos sostinė.

Dėl Vokietijos apvienijimo, turi būti sudaryta bendra vokiečių komisija, kurion įeitų 25 atstovai nuo Vakarų Vokietijos ir 10 nuo Rytų Vokietijos. Ši komisija turi paruošti planą dėl pravedimo rinkimų.

Vokietijai turi būti užtik-

džiumoj. Kapitalistai visur yra mažuma.

Laisvasis pasaulis yra mažumos valdomas pasaulis. Ta mažuma gali valdyti didžiumą tik dėl to, kad darbo žmonės dar nesupranta savo vaidmens, nežino geresnio kelio. Jie tebėra kapitalistų įtakoj, kapitalistų dvasinėj ir materialėj kontrolėj.

rinta laisvė naminiuose ir tarptautiniuose reikaluose, išskyrus atominis, bakteriniai loginius ir cheminius ginklus.

Vakarai sutinka nesiųsti savo armijų į tą Vokietijos dalį, kuri dabar sudaro Rytų Vokietiją.

Taigi, vienu žodžiu, Vakarai reikalauja visiško Rytų Vokietijos likvidavimo, Tarybų Sąjungos pašalinimo ir visos Vokietijos atidavimo NATO blokui, tik su viena išimtimi: NATO susilaikys nuo siuntimo militarinių jėgų į rytinę Vokietijos dalį.

Be abejonės, tie korespondentai, kurie atsinešė pesimistiškai į šią konferenciją dar jai neprasidėjus, kitaip ir negalėjo atsinešti, jei jie žinojo Vakarų reikalavimus.

Stebėtojai sako, kad Vakarai privalo pirkti daugiau gaminių Japonijoje, nes jei to nepadarys, tai Japonija pakryps linkui socialistinių šalių, o ypatingai linkui Kinijos.

Jeigu Vakarai neparduos ginklų Irakui, Irakas pirsks juos Tarybų Sąjungoje ar kurioj kitoj socialistinėj šalyj.

Jei Vakarai nerems atsilikusių šalių ekonominiai, jos pakryps prie komunizmo.

Jei Vakarai neduos darbo savo darbininkams, jokia propaganda nepadės kovoje prieš komunizmą.

Pernai, pavyzdžiui, Kanada pardavė Japonijai už \$128,000,000, o pirkosi tik už \$61,000,000. Matomai ne geresni dalykai ir kitų valstybių. O Japonijai reikia būtinai parduoti daugiau prekių. O rinkų jos prekėms gali būti tik Kinijoje ir kitose laukdiškose šalyse, kurios visuomet perka daugiau, negu parduoda.

Lordas Boyd-Orr, Britanijos maisto ekspertas, po vizito Kinijoje, pareiškė, kad Kinija per tris metus maisto gamybą pakėlė nuo 50 iki 100 procentų.

Per sekančius 5 metus Kinija padarysianti didesnę pažangą, negu per praėjusius 5 metus.

Jo manymu, Kinija išsprendžianti maisto ir industrijos problemas.

Televizijos produseris ir kolumnistas Ed. Sullivan ruošiasi vykti Maskvon su

savo aktorais ryšium su atidarymu industrinės JAV parodos.

Būdamas Maskvoje, jis užrekorduosias vieną kitą rusų spektaklį ir grįžęs parodysias Amerikos televizijos žiūrovams.

Austrijoje rinkimus laimėjo konservatai. Jie išrinko daugumą. Bet su jais koalicijoje bus ir socialdemokratiai.

Komunistai, kurie praėjusiam parlamente turėjo 3 atstovus, šiuose rinkimuose neišrinko nei vieno.

Oshkosh mieste, Wisconsin valstijoje, žaibas uždegė protestonų bažnyčią. Laimė, kad tuo metu nebuvo bažnyčioje maldininkų, tad žmonių nenukentėjo.

Sydney, Australijoje, vienas žmogelis, pasiklausęs evangelisto Billy Graham pamokslo, "atsivertė prie dievo", o paskui išprotėjo ir mirtinai nudūrė moterį.

Kubos militarinis teismas savo darbą užbaigė. Nuo dabar visi nusikaltėliai bus teisiami civiliniuose teismuose.

Nesijuokit

Kubos premjeras Fidelis Kastras nusiskundė dėl ekonominių nedateklų Lotynų Amerikoje ir pasiūlė, kad JAV duotų toms šalims bent keletą bilijonų dolerių. Girdi, dėl ekonominių sunkumų nėra pastovaus politinio gyvenimo.

Atrodo Dėdė Samas negirdėjo jo balso. Reikėjo pasakyti, kad Lotynų Amerikos kraštai pasuks prie komunistų, tuomet dėdė būtų sukrutęs.

Hamiltono vyskupija pastačiusi katalikišką gimnaziją Hamiltone, kurios pastatymas kainavęs apie 2 milijonus dolerių. Lietuvių katalikų parapijai paskirta sumokėti \$20,000.

Taigi, teks katalikams pakrapštyti kišenes.

J. Kardelis sako, kad Nepriklausomai Lietuvai pastačius "Lietuvos okupantui ir jo tarnams dešimtį klausimų", pastarieji, negalėdami atsakyti, visai išėję iš pusiausvyros.

Taigi, jei dar bent 10 klausimų, tai jie visai išvirstų iš kojų ir smetonizmas būtų atstatytas.

Dr. Šaipokas

Pastabos

Dipukų spauda su didele širdgėla praneša žinia, kad inžinierius Žemkalnis sugrįžta Lietuvon.

Inžinierius Žemkalnis buvo žymus asmuo smetoninėje Lietuvoje, o ir atsidūręs į Australiją, taipgi buvo žymi figūra dipukų tarpe. Jis buvo jų Bendruomenės Australijoje Kultūros Fondo pirmininku.

Tad ir nenuostabu, kad jo grįžimas Lietuvon yra dideliu smūgiu visiems "vaduotojams".

Tie "vaduotojai" įmanyti, tai visus lietuvius atsarginėn Lietuvon suvaryti, o čia, vienas iš jų tarpo didelis šulas, nusispioję į visą "vadavimo" biznį ir grįžta Tėvyne!

Ir reikia manyti, kad jis nepaskutinis. Grįš ir daugiau.

Gyvenimas yra skaudi mokykla. Ir ne vienas iš tų, kurie dabar purvais spiaudo į Lietuvą, paskui gailėsės per daug toli nuo jos nuklydę.

Kita džiugi žinia, tai kad Bielinis, gyvenantis Ottawoje, išvyko Lietuvon kaip turistas. Jis ten aplankys savuosius ir vėl sugrįš į Kanadą.

Ši žinia kelia viltis, kad gal būt, greitai laiku šitokie turistiniai atsilankymai pasidarys dažnesni.

Iš tikrųjų, būtų gerai, jei pasaulinė padėtis prablaivėtų ir tokie turistiniai Lietuvos apsilankymai pasidarytų galimi. Tai inestų didelį pagyvėjimą kanadiečių lietuvių tarpe.

Sarnioj (Ontario) įvyksiantį kanadiečių filatelistų suvažiavimą karalienė apdovanojo savo malone. Generalinis Pašto viršininkas W. Hamilton, garbės svečias, suvažiavusiems filatelistams pranešė, kad karalienė paviljo Kanados filatelistų draugijai vadintis Karališkąja Kanados filatelistų draugija.

Taigi, nuo dabar kanadiečiai pašto ženkliukų rinkėjai pasidaro karališkais filatelistais!

Juokingai ir keistai atrodo visos tų karališkų titulų medžiojimas ir jų davinėjimas.

O kaip atrodo, tai šiemet daug kas tokius karališkus titulus Kanadoje gaus. Mat, šiais metais lankysis čia Anglijos karalienė, tad ir karališkų titulų pabirs kaip iš gausybės rago.

Bet už tuos titulus mes visi dalinai jau dabar užmoka-

Rod Coneybear, kurs suorganizavo radio programą dėl vyrų. Jo programa užsivadina "Man to Man" ir susideda iš pasakojimų apie moteris, drabužius, maistą, automobilius, sportą ir biznį.

Ką Kiti Rašo

7-ji Nuodėmė; Vatikano Panosėje

Neturiu po ranka "Didžiojo šaltinio", tad visų septynių didžiųjų nuodėmių negalėsiu išvardinti. Bet ir nereikia.

Vieną, bene patį didžiausią, atsimenu, yra nustoji-mas vilties, arba, kaip sakydavo mūsų klebonas — "nutrotijimas nodiejos".

Gi dabar tą didžiausią nuodėmę, ir dar viešai, papildė broliukai marijonai. Per visą pirmąjį puslapį savo organe "Drauge" gegužės 6 d. paskelbė, kad —

Vakarų Europos valstybės rūpinasi tik savais reikalais, o "pavergtųjų tautų" reikalams nebėra laiko!

Kažin, ar "Naujienu" redaktorius nebeprašys aukų "Lietuvos išlaisvinimui"?

Kitas bėglys, "mažai medžiaginių gėrybių" teišsines bėgdamas iš Lietuvos paskui Hitlerį, bėdavoja smetoninėje "Dirvoje":

"Naivūs mes tikrai buvome, tikėdamiesi ir vis būdami tikinami, kad turime visokių globėjų ir užtarėjų".

"Laisvintojus" apleido netik svietiškosios Vakarų valstybių valdžios, bet ir "tas didysis moralinis ir teišėtumo autoritetas, Dievo šviesos židinys žemėje".

Kai iš Vatikano tikėjęsis daugiausiai moralinės pasipirties, girdi, nuvyko ten lenkų kardinolas Višinskis ir viską sugadino.

Ot tau, ir "Dievo šviesa!" Kas šiom dienom dedasi Romoje, Vatikano panosėje — tiesiog skandalas!

Pora savaičių prieš tai Romon atskrido Jemeno monarchas Ahmed Imam. Atskrido gydytis pas geriausius

me padidintų taksų pavidale.

Z. Janauskas

Italijos gydytojus.

Nieko tokio, monarchui juk lėšų netrūksta. Atvykęs jis tuoj perėmė privačią sanatoriją ir jį slaugo 18 gydytojų.

Katalikiškoji Italijos valdžia monarchą priėmė "korektiškai", kaip reikia laikantis vakarietiškos demokratijos principų, bet...

Romos spauda, ypač kairioji — komunistų ir socialdemokratų — neiškentė. Monarchas Ahmed atvyko ne vienas. Atsivežė apie 30 ginkluotų sargų, tris pačias ir 27 suguloves!

To tai jau ir katalikiškai Italijai, o juo labiau "šventajam sostui" pasirodė per daug.

Sanatoriją, kur monarchas apsigyveno su pačiukėm, apspito reporteriai ir fotografai.

Vienam fotografui Ahmedo sargas perkirto veidą kardu. Kitą grumojo nušauti.

Laikraštis "Il Paese" atsišaukė į katalikišką Italijos valdžią: "Informuokite monarchą, kad Italijos įstatymai draudžia šaudyti fotografus!"

Tikras skandalas Vatikano panosėje.

— L. Jonikas

Ar visi žmonės Amerikoje prabangiai gyvena?

Neseniai Eisenhowerio vyriausybė paskelbė, kad 1958 metais kiekvienai šeimai proporcionaliai pareina apie \$5,500 įplaukų. Balandžio 20 d. "News Week" žurnalas plačiau analizuoja tą įplaukų reikalą.

Pasirodo, kad 1958 metais Jungtinėse Valstijose algomis buvo išmokėta 338 bilijonai dolerių. Kadangi šeimų buvo 54,300,000, tai algų iš-eina kiekvienai šeimai po \$6,220. Atėmus federalinius

įplaukų taksus, tai proporci-ja yra po \$5,610.

Mums sako: "Žiūrėkite, kaip Amerikoje žmonės prabangiai gyvena, nes šeimos metinės įplaukos, atėmus taksus, proporcionaliai yra \$5,610". Bet tas pats žurnalas atžymi sekamus faktus: 7,600,000 šeimų, arba 36 procentai visų jų skaičiaus, per metus turėjo įplaukų mažiau kaip po \$2,000. Antroji grupė, 13 procentų šeimų, turėjo 34 procentus algų. Trečioji grupė, apie 45 procentai šeimų, turėjo nuo \$2,000 iki \$4,000 įplaukų. Gi 5 procentai šeimų turėjo net 20 procentų visų algų.

Ką mes matome iš tų atskaitų? Matome, kad 5 šeimos iš kiekvieno 100 skaičiaus gavo virš 67 bilijonus dolerių algų, arba vieną penktadalį visų algų! Tai visoki brangiai apmokami valdininkai, fabriku ir dirbtuvių vedėjai, komercinės spaudos redaktoriai, filmų artistai ir tt.

Tuo pat kartą matome, kad 36 šeimos iš kiekvieno šimto turėjo mažiau kaip 2,000 metinių įplaukų. Kad taip yra, tai patvirtino ir patsai prezidentas prieš keleris metus. Tada demokratai pasiūlė, kad visi tie, kurie per metus gauna tik iki 1,000 įplaukų, būtų paliuosuoti nuo federalinių taksų. Eisenhoweris kietai prieš tai išstojo ir sakė, jeigu toks įstatymas būtų priimtas, tai api 20% Amerikos žmonių nemokėtų įplaukų taksų ir nuo to nukentėtų valstybės biudžetas.

Kaip žinome, dabar kiekvienas gaunąs algą turi nuo federalinių taksų paliuosavimą tik ant \$600 sau ir tik ant \$600 kiekvienam jo užlaikomam šeimos nariui.

Kas dabar gali už \$600 žmoniškai, prabangiai per metus pragyventi, tai yra, įsigyti maistą, drabužį, pastogę ir kitas būtinausias gyvenimui reikmenis?

Kaip galima kalbėti apie prabangų žmonių gyvenimą, kada 36 nuosimčiai šeimų turi mažiau \$2,000 metinių įplaukų?

O ką kalbėti apie 6,000,000 bedarbių ir jų šeimas!

Ką kalbėti apie milijonus senelių, kurie neturi taupinių ir turi gyventi vien iš senatvės pensijos? O kaip su milijonais žmonių, kurie negauna nei nedarbo apdraudimo, nei senatvės pensijos?

Suprantama, kad Jungtinių Valstijų gyventojai geriau gyvena, negu tų šalių, kurias taip baisiai nuterėjo pasauliniai karai. Aišku, kad mūsų šalyje nėra stokos nei maisto, nei drabužių, nei kitų reikmenų. Jų yra daug ir didelis pasirinkimas, bet ar visiems jie lygiai prieinami? Ar gi ne aišku, kad vienas yra gyvenimas tų šeimų, ku-

ŠYPSENOŠ

Nerūkyti

"Aš noriu, kad tamsta sustotum rūkiesi," tarė protoligų gydytojas savo pacijentei.

"Gydytojau", atšovė ji, "aš bandžiau daug kartų, bet niekaip negaliu atpras-ti".

"Nesvarbu, kiek kartų bandei", pyko gydytojas. "Aš noriu, kad tuojaus sustotum, nes degini mano so-fą".

Jeigu taip, tai...

Apdraudos agentas, apžiūrėjęs sudaužytą automobilį, pasakė sudaužytojo automobiliaus savininkui:

"Mes nemokėsime jums pinigais, bet duosime tokį pat automobilį. Ar bus gerai?"

"Taip, gerai, bet aš norėčiau panaikinti apdraudą ant mano žmonos", atsakė žmogus.

Pavėluotai

"Žinai ką?" tarė vyras po ilgo tylėjimo. "Aš pergalvo-jau visą mūsų ginčą ir priė-jau išvados, kad visgi tu bu-vai teisinga".

"Tavo išvada niekam neti-kus", atsakė žmona. "Aš pakeičiau mintį".

rios per metus turi desėtkus ar net šimtus tūkstančių dolerių įplaukų, ir visai kitas tų, kurių įplaukos nesiekia \$2,000?

Mes galime tik pasidžiaugti tais atsiekimais iki kurių laipsnio pakilo mūsų šalis, bet jau vien tik kalbėti, girtis ir nesiskaityti su milijonų žmonių nedatekliais ir vargais, tai nepritinka. Tie, kurie užsimerkia ir nemato mūsų šalyje žmonių vargų ir nedateklių, jiems labai tinka lietuvių patarlė: "Sotus alkano neužjaučia".

— Laisvė

Išvyko Lietuvon Aplankyti Gimines

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos sekretorius F. Gutauskas gavo laišką iš M. Bielinio, kuriame jis praneša, kad gegužio 7 dieną jis išvyko į Tarybų Lietuvą pasisvečiuoti pas gimines ir draugas.

Draugas M. Bielinis yra senas Ottawos gyventojas, KLLD kuopelės sekretorius.

Linkime jam geriausio pasisekimo gimtineje ir laukis-me grįžtant su naujomis ži-niomis.

Mokslo Klausimais

Doc. M. Natkevičaitė-Ivanauskienė

Kaip atsirado augalai

Kaip atsirado, iš kur atsirado? — štai klausimai, kurie iškilo žmogui jau žiloje senovėje, klausimai, kuriuos ir šandien svarsto ir aiškina patyrę mokslininkai, nes nepakankamai pažintų dalykų ir šandien yra. Tačiau mokslas juos vieną po kito išaiškina, pažįsta. Išaiškintas yra ir dabartinių augalų rūšių atsiradimas, o taip uoliai religijos skelbtuotojų jų pastovumu jau niekas nebetiki.

Ivairiausia dabar yra sausumos augalija. Ji nulemia įvairius gamtovaizdžius: į pietų kraštus nuklydęs lietuvis ilgisi baltųjų beržų, šiaurėje atsidūręs pietietis svajonėse regi tiesiakamienes, puikius lapų vainikus ir saulę keliančias palmes, piet rycių lygumų gyventojas apdainuoja stepių žolynus, japoniškame paveiksle vaizduojama žydinti kryklė ar kamelija. Tačiau visi dabartiniai sausumos augalai ne iškart atsirado ir įsikūrė atitinkamose srityse.

Dabar vyraujantis tipas — žiediniai augalai — ėmė klestėti tik paskutiniame mezozoinės eros periode, maždaug prieš 100 milijonų metų. Prieš tai mezozoinėje eroje vyravo plikasėkliai augalai, kurių daugumas dabar išmirę, o ir tie, kurie išliko, ribotai paplitę, ir tik spygliuočiai yra plačiai paplitę šiauriniame pusrutulyje.

Tačiau plikasėkliai taip pat turi savo pradžią — jie atsirado tik paskutiniame paleozoinės eros periode — perme, — daugiau kaip prieš 200 milijonų metų. Prieš tai — akmens anglies periode — Žemėje klestėjo medžių pavidalo pataisainiai ir asūklainiai. Dabartiniai mūsų pataisai ir asiūkliai — tai tik kuklūs, žoliniai, tada klestėjusių tipų likučiai. Augo tada ir medžių pavidalo paparčiai, taip pat ir pirminiai, mezozoinėje eroje išnykę plikasėkliai — sėkliniai paparčiai ir kordajai. Iš visos tos vešlios to meto augalijos gyvybingiausi pasirodė esą paparčiai. Jų žoliniai atstovai ir dabar gana plačiai paplitę miškuose, o kai kur atogrąžų kraštuose auga ir medžių pavidalo paparčiai, vietomis kalnuose sudarydami išstisus miškelius. Paleozoinės eros pradžioje — kambro periode, maždaug prieš 500 milijonų metų, sausumos augalų visai nebuvo. Buvo tik vandenių gyventojai — dumbliai.

Tokį augalų pasaulio kintimo vaizdą duoda mokslas,

remdamasis augalų liekanų tyrimu nuosėdinėse uolienose, amžių būvyje susiklosčiusiose Žemės plutoje.

Seniausios — archeozoinės — eros vėlesniuose sluoksniuose aptinkamos klintys ir savotiški vamzdeliai su įsiterpusiais geležies junginiais rodo, kad jau tada, atseit daugiau kaip prieš 1,000 milijonų metų, gyventa bakterijų melsvadumblių.

Kaip atsirado pirmosios gyvosios būtybės Žemėje? Į šį klausimą ne taip jau lengva atsakyti — jis siejasi su materijos raidos istorija. Dabar bandymais patvirtinamas Engelsono teigimas, kad gyvybė atsirado iš negyvos materijos. Plačiai žinoma akad. Oparino teorija žymiai pastūmėjo į priekį šio klausimo sprendimą. Vienas pirmųjų etapų gyvybės atsiradimo kelyje — tai angliavandenilių atsiradimas Žemėje jau pirmuose jos amžiaus perioduose. Angliavandeniliai bei jų dariniai pasižymi gebėjimu sudaryti įvairiausių, vis sudėtingesnius organinių junginių. Tokių junginių susidarymas ypač lengvai galėjo vykti ankstesniuose perioduose dėl papildomų energijos šaltinių Žemės paviršiuje. Sudėtingi, artimi baltymams organiniai junginiai telkėsi į atskiras sistemas, koncentravosi į atskirus vandeniuje plaukiojančius lašelius. Ilgainiui iš jų išsivystė baltymų sistemos, kuriose jau vyko medžiagų apykaita — tai ir buvo paprasčiausios gyvosios būtybės. Kai kurie čia nurodytųjų etapų pastaruoju metu patikrinamą bandymais.

Augalas ar gyvūnas

Pažiūrėkime į tas, pro mikroskopą tematomas būtybes, kurias ir mokslininkai nežino kuo laikyti — augalais ar gyvūnais. Botanikai jomis pradeda augalų pasaulio apžvalgą, o zoologai — gyvulių. Tai vienaląstės, žiuželiniai vadinamos būtybės, gyvenančios geluose vandenyse bei jūrose ir judančios siūliškomis ataugėlėmis — žiuželiais. Vienos jų turi žalios dažo medžiagos — pigmento chlorofilo, kitos yra bespalvės. Tai ar negalėtume pagal šį požymį jas ir suskirstyti į augalus ir gyvūnus? Juk žinome, kad augalas nuo gyvūno, svarbiausia, ir skiriasi savo žalia spalva. Žalio pigmento — chlorofilo — dėka augalai, panaudodami saulės šviesos energiją, iš vandens ir anglies dvideginio molekulių ir kitų paprastų junginių gamina sudėtingas organines medžiagas — anglia-

vandenius, baltymus ir kt., atseit vykdo fotosintezę. Gyvuliuose pasitaikantis pigmentas, net ir žalios spalvos, ir kai kurie kiti augalų pigmentai neturi tokio gebėjimo sugerti saulės šviesos energiją ir perteikti ją kitoms molekulėms, paversti chemine energija. Botanikai, tiesą pasakius, taip ir pasiilgia — botanikos kurse apžvelgia spalvotus, chlorofilo turinčius, žiuželinius. Bet štai kas pasirodo: kai kurie ir spalvotųjų žiuželių atstovai netenka chlorofilo ir ima misti organinėmis medžiagomis, kai kurie net "ryja" kitas maisto daleles arba pro tam tikrą įdubimą priekinėje kūno dalyje — vadinamąją ryklę, arba sudaro pseudopodijas, kuriomis pagriebia kietas daleles. Dėl to zoologai elgiasi paprasčiau — visus žiuželinius, spalvotus ir bespalvius, įjungia į paprasčiausiųjų gyvūnų — pirmuonių — tipą. Bet gi kiti spalvotieji žiuželių atstovai apsidengia standžia sienele, ilgesnį savo gyvenimo laiką būna nejudrūs, besidalijant nejudrioms ląstelėms sudaro ilgą augančias kolonijas ir tik dauginimosi metu susidaro judrios ląstelės — zoosporos. Taigi čia vis labiau išryškėja augalams būdingi bruožai.

Visiškai panašią plėtotės

kryptį matome įvairiuose dumblių tipuose. Pavyzdžiui, žaliųjų dumblių paparsčiausieji atstovai yra judrūs — vienaląstiai arba kolonijomis gyvenantieji; sekanti pakopa yra nejudrūs, taip pat vienaląstiai arba kolonijomis gyvenantieji dumbliai, kurie tik dauginimosi metu sudaro judrias žiuželiuotas ląsteles — zoosporas; pagaliau dar aukštesnėje plėtotės pakopoje yra daugialąstiai dumbliai, kurie, besidalijant nejudrioms ląstelėms, auga ilgn, o dauginimosi metu taip pat sudaro judrias zoosporas. Taigi dumblius, ypač žaliuosius, visai lengvai galima susieti su žiuželiniais. Grybai taip pat siejasi su žiuželiniais: paprasčiausieji jų atstovai dauginimosi metu irgi sudaro judrias zoosporas.

Čia pažymėtieji žiuželių savitumai, taip pat ir kiti augalų ir gyvūnų vieningumą patvirtinantieji faktai (panaši ląstelių sandara, panašus fermentų, hormonų, vitaminių vaidmuo tiek gyvūnų, tiek ir augalų medžiagų apykaitoje ir kt.) rodo, kad augalai ir gyvūnai yra bendros kilmės. Jie išsiskyrė iš bendro paprasčiausių gyvųjų būtybių kamieno ir tolesnė jų raida vyko jau skirtingomis kryptimis.

(Bus daugiau)

Darbininko Saugumas

S. KARPE

Šiandien Kanadoje, kaip ir visame pasaulyje, labai plačiai kalbama apie saugumą, užsitikrinimą apsigynimo nuo išlaukinio priešo. Tam yra išleidžiama virš milijono dolerių į metus. Bet darbo žmogaus saugumo klausimu mažai ir užsimenama. O čia labai svarbus klausimas. Štai keletas pavyzdžių, kurie parodys, kaip dalykai stovi.

Tūkstančiai taip vadinamų pečkurių ilgą laiką manė, kad jų profesija yra labai gera. Buvo labai pastovus darbas. Žmonės įsikūrė, jautėsi užsitikrinę. Bet štai atsiranda dyseliniai inžinieriai ir visi pečkuriai pasidarė nebereikalingi.

Per didelę kovą kompanijos sutiko nemesti lauk. Jie bus savų vietoj, kol senatvė ar mirtis pašalins.

Ryšium su modernizavimu įmonių, elektrifikacija, įvedimu aliejaus namų apšildymui, sužlugo anglies kasyklos. Angliakasiai, kurie per daug metų manė, kad jiems darbas užtikrintas, staiga pasijuto, kad platforma iš po jų iškrito. Miesteliai, kurie vertėsi iš angliakasių, pradėjo merdėti.

Dešimtys tūkstančių darbininkų jautėsi labai gerai

vo nameliuose, pasijuto beateities.

Vieni išbėgo į Jungtines Valstijas, kiti į Britaniją, treči į kitus miestus dirbti prie kokių kitų darbų, bet didžiūma ir šandien dar neturi darbo.

Čia paminėti keli pavyzdžiai, kurie parodo, kaip nesaugus darbo žmogus. Šiandien atrodo viskas gerai, o kas bus rytoj — negalima žinoti. Bet ar yra kas daroma, kad apsaugojus darbo žmones? Ar išleidžiama nors maža dalis to, kas yra išleidžiama militariniams reikalams? Viskas, ką vyriausybė galėjo orlaivių darbininkams duoti, tai nedarbo apdraudą, kuri trunka 32 savaites.

Ne vien vyriausybės atsako už tai. Ir patys darbininkai kalti. Kada darbininkas gauna darbą ir atrodo, kad jo padėtis užtikrinta, prie tokio sunku jau prieiti. Jis pradeda net ir unijos nebeįsakyti. Ateina rinkimai, jis arba visai neina balsuoti arba balsuoja už partijas, kurioms pirmoji vietoj rūpi korporacijų ir kompanijų pelnai.

Kada darbininkas atsiduria bėdoj, tuomet jau po laiku. Yra sakoma, nebe laikas šunis lakinti, kada reikia eiti medžioti.

Tokie įvykiai turėtų būti įspėjimu darbo žmonėms. Reikia rūpintis rytojumi visą laiką. Nereikia palikti rūpintis tik tiems, kuriuos bėdos spaudžia. Daug lengviau tam, kuris šiuo tarpu stovi ant tvirtų kojų.

BAGDADAS. — Irako premjeras Kassemas pareiškė, kad Irakas atmes Eisenhowerio doktriną.

Irakas, sako jis, nori palaikyti draugystę su visais, kurie tik nori būti draugiškuose santykiuose su Iraku.

Kanados Lietuvių Literatūros Draugija

Kviečia jus talkon į apšvietos sklaidimo veiklą

Lietuvių Literatūros Draugija per savo gyvaimą yra išleidusi 64 lietuviškas įvairaus turinio knygas. Dalis jų skelbiama L.B. atskirame skelbime. Prašome talkon padėti jas platinti ir prisidėti prie daugiau knygų išleidimo.

Kurie neesate nariais prašome stoti į Kanados Lietuvių Literatūros Draugiją. Kiekvienas narys pasimokėjęs į metus po \$2.15 gauna po naują tais metais išleistą Draugijos knygą ir trimėnesinį žurnalą "Šviesa". Šiuo laikotarpiu stojantieji nauji nariai į K.L.L.D gauna priedų veltui po vieną knygą iš seniau išleistų ir dabar skelbiamų pardavimų. Prašome pasinaudoti šia proga. Būkite apšvietos kultūrinėje draugijoje nariais.

Norintieji gauti daugiau žinių apie stojimą Draugijon rašykite:

K.L.L.D. Centros Komitetas
P. O. Sta. C. Box 1007, Toronto 3, Ontario

Kryžiaus Karai

Kryžiaus karai prasidėjo XI amžiaus gale. Juos organizavo katalikų bažnyčia ir popiežiai. Jie skelbė "kryžiaus kovą prieš pusemėnų", norėdami jėga paversti musulmonus katalikais. Iš tikrųjų jų tikslas buvo užkariauti Palestiną bei kitas Rytų tautas, kurias tuo metu valdė musulmonai arabai. Dingstis buyo. Krikščionių religija sako, kad Palestinoje, Jeruzalės mieste, gyvenęs miręs ir ten palaidotas išganytojas Jėzus Kristus. Dėl to krikščionys turį eiti išvaduoti "viešpaties karsto".

Dalyvaujantiems tuose karuose popiežiai žadėjo "nuodėmių atleidimą", o krituosiams kovoje — "dangaus karalystę". Bažnyčios suklaidinti įvairūs Vakarų Europos gyventojų sluoksniai — feodalai, dvasininkai, riteriai, miestiečiai, valstiečiai ir net vaikai žygiavo į Jeruzalę "viešpaties karsto vaduoti". Pirmasis neorganizuotų ir beginklių žmonių "šventasis žygis" nepasisekė.

Tolimesnius kryžiaus žygius vykdė įkurti riterių-kryžininkų dvasiniai ordina. Kryžininkai, laiminami bažnyčios, žiauriausiu būdu plėšė turtingus Rytų miestus, degino apylinkes, žudė gyventojus. Jie nukariavo iš-tisas kunigaikštystes ir hercogystes. 1099 metų liepos mėn. 15. kryžininkai šaukdami: "To dievas nori! Dievas mums padeda!" užėmė Jeruzalę. Miesto gatvėse liejosi nekaltų žmonių kraujas.

Vietiniai gyventojai labai pasipiktino tokiais kryžininkų žiaurumais ir paskelbė griežtą kovą atėjūnams.

Vakarų Europos dvasininkai, feodalai, riteriai ir kiti kryžiaus karų Palestinoje dalyviai, nebesitikėdami ką nors laimėti Azijoje, nukreipė akis kitur. Jie vis daugiau ir daugiau pradėjo domėtis slavais ir lietuviams, gyvenusiems tarp Labos ir Nemuno upių, kurie taip pat nepripažino krikščionybės. Labiausiai suinteresuota šių tautų nukariavimu buvo Vokietija. Iš pradžių vokiečiai į pagoniškus kraštus siuntė vienuolius skelbti krikščionybės, bet šie niekino pagoniškus papročius ir buvo žudomi vietinių gyventojų. Tada Vokietija pradėjo kurti karinius dvasinius ordinus lietuvių žemėms nukariauti.

1201 metais Padauguvyje buvo įkurtas vokiečių Kalavijuočių ordinas. 1230 m. nukariautose prūsų žemėse buvo įkurtas Kryžiuočių ordinas. Taiji, abu vokiečių ordina lietuvių tautą ėmė pulsti iš dviejų pusių. Tie kryžiaus žygiai lietuvių tau-

tai nebūtų buvę tokie pragaištingi, jeigu juos nebūtų organizavę ir rėmę popiežiai, darą milžinišką įtaką to meto visuomenei. Karuose prieš Lietuvą yra dalyvavę įvairių šalių valdovai ir kitokie didikai su savo riteriais.

Kasmet buvo ruošiami keli karo žygiai į Lietuvą. Apie tokius kruvinus žygius yra užsilikusių žinių gausiuose vokiečių metraščiuose. Kryžiuočių ordino metraštininkas Dusburgas rašė, kad 1290 metais magistras bro-lis Meneko su 500 raitelių ir 200 pėstininkų puolė Kolainių pilių. Šioje pilyje buvo 120 gynėjų. Visi jie, išskyrus 12 žmonių, buvo smarkiai sužeisti ir nuo pilies sienų tekėjo kraujas tarsi patvinęs vanduo.

Metraštyje pažymėta, kad kryžiuočiai sekančiais metais (1291) nusiaubė Junigėlos sritį. Ją apiplėšė ir sudegino, o sugautus 700 žmonių išžudė.

Vokiečių kronikos mirgėte mirga apie panašius kruvinus žygius, beveik du šimtmečius ruoštus prieš lietuvių

tautą. Lietuviai ne kentė "naujojo tikėjimo" nešėjų, atkakliai gynė savo žemes.

1336 m. vasario 25 d. Pilėnų pilį apsupo kryžiuočiai ir jų talkininkai iš kitų Vakarų Europos kraštų. Riteriai buvo ištroškę lobio, garbės ir stengėsi paimti pilį. Lietuviai narsiai gynėsi, o kai jų gretos išretėjo, likę gyvi nusizūdė. Priešai, išvydę tokį neapsakomą Pilėnų gynėjų didvyriškumą, buvo sukrėsti to įvykio tragizmu. Jie suprato, kokia didele neapykanta savo priešams dega lietuvių tauta.

Atkakli lietuvių kova prieš kryžiuočius baigėsi 1410 m. Žalgirio laukuose buvo sutriuškinta Ordino galybė.

Popiežius ir reakcinė katalikų dvasiškija prieš lietuvių tautą tebeveikia ir šiandien, kada lietuvių kar-tu su kitomis Tarybų Sąjungos tautomis žengia į komunizmą. Vakarų Vokietijos militaristai, ruošdami karą prieš Tarybų Sąjungą, ir šiandien stengiasi atgaivinti kryžiuočių tradicijas. Katalikų bažnyčia skatina ir pri-taria ruošiamam naujam atominiam kryžiaus karui.

P. Zostautaitė

Vakariene ir Filmos Gerai Pavyko

ROCHESTER, N. Y. — Gegužės 9 d. L.D.S. 11 kuopos ruošta vakariene buvo pasekminga. Žmonių buvo net daugiau negu daugelis iš ruošėjų tikėjimės. Skaitlingumu pralenkė daug pirmesnių tokių parengimų. Visi atsilankę buvo patenkinti. Kurios tik paklausiau, ar patiko vakariene, nuo visų gavau atsakymą, kad labai gerai — geresnės nerėikia. Malonu buvo ir ruošėjams, kad visi linksmai laiką leido. Vieni šoko prie geros muzikos, kiti vaišinosi prie baro ir ėjo į pažintis su ištoliau atvykusiais svečiais.

Svečių buvo iš Toronto, Kanados, V. Žilinskas, Ch. Morkūnas, F. Gutauskas ir K. Kilikevičius; iš Gardner, Mass., Mrs. Adams ir iš Floridos tik ką sugrįžę keli rochesteriečiai.

K. Kilikevičius susipažindamas su rochesteriečiais LB skaitytojais ir rėmėjais prisiminė ir LB bėdas lino-tipo taisymo reikale. Visi su noru parėmė reikalą sudėdami \$72.00 aukų.

Vakarienes ruošėjams nebuvo galima numatyti kiek dalyvaus vakarieneje, tad atlikus maisto, sekmdienį turėjome bendrus pietus, kuriuose dalyvavo 30 žmonių.

Parengimas visais atžvilgiais buvo pasekmingas ir kuopai atliko pelno.

Vakarienes ruošime daugiausia pasidaravo draugai Černauskai. Gaspadinėmis dirbo Černauskienė, Usevi-

čienė, Shopienė ir Žemaitienė. Vyrai dirbo: Černauskas, Daukas, Vilimaitis ir Barauskas.

Vakarieneje dalyvavusiems ir visiems darbuviams LDS 11 kp. komitetas didžiai dėkingas už su-rošimą ir pravedimą gražaus ir pasekmingo parengimo.

Ant rytojaus po vakarienes, sekmdienį popietį buvo rodytos lietuviškos filmos. Filmų pasiūlymų susirinko arti šimto žmonių. Visi buvo patenkinti filmomis, kurios buvo gana aiškios ir įdomios. Po rodymo atsiklausus ar yra pageidavimų daugiau filmų rodymo — daugelis balsų pageidavo.

Filmų rodymo ruošėjai prižadėjo pasistengti gauti daugiau filmų ir prašė atsilankiusius būti kviesliais į sekantį filmų rodymą.

R. Barauskas

ITALIJOS DARBO ŽMONIŲ PADĖTIS

Žurnalas "Noj done" pateikia keletą charakteringų pavyzdžių, rodančių, kokiose sąlygose gyvena Italijos darbo žmonės. Pagal oficialius davinius 219,000 italų šeimų gyvena olose, barakuose, rūsiuose, senovės griuvėsiuose; 870,000 šeimų niekad ne-verta mėsos ir cukraus; iš kiekvieno 100,000 mažų vaikų 1,750 miršta nuo skurdo, nuo maisto ir medicininės pagalbos stokos.

Apie Viską Ir iš Visur

WINNIPEG. — Manitobos konservatai turėjo nemažą pasisekimą provincialiuose rinkimuose. Iš 57 vietų gavo 34 (turėjo 26). Reiškia, dabar jie galės apsieiti be liberalų talkos.

Liberalai įšrinko 11, turėjo 19. CCF išrinko 10, turėjo 11. Neprigulmingi neišrinko nei vieno. Dviejuose distriktuose rinkimai atidėti. Manitobos rinkimai rodo blogą ženklą ir kitų provincijų liberalams.

OTTAWA. — Kanados orlaivių industrija tikisi gauti užsakymų iš Jungtinių Valstijų. Jei tie užsakymai ateis, tai dalis bedarbių gaus darbą.

OTTAWA. — Vyriausias NATO komandierius gen. L. Norstad (amerikietis) pareiškė, kad jis naudotų nukilinius ginklus, jeigu įvyktų susikirtimas pasienyje su Tarybų Sąjunga.

OTTAWA. — J. V. Clyne, MacMillan and Bloedel Ltd. (Vancouver) direktorių tarybos pirmininkas, pareiškė, kad Kanados medžio eksportas atgautų savo vietą Kinijoje, jeigu Kanada pripažintų dabartinę Kinijos vyriausybę.

Jis patyręs, kad Kinijos vyriausybė nelabai nori prekiauti su šalimis, kurios nenori pripažinti ją.

LAKEHURST, N. J. — JAV laivyno "blimpas" (cepelinai) nusileisdamas atsimušė į hangaro stogą ir pratrūko. Išlėkė iš pūslės 1,000,000 kubinių pėdų helijaus.

Vienas iš blimpe buvusių buvo užmuštas ir 18 sužeista.

Kiek anksčiau sudužo keleivinis orlaivis ir žuvo 31 asmuo. Veik tuo pačiu metu žuvo trys kiti orlaiviai, su kuriais žuvo keli asmenys.

MADRIDAS. — Per kelis praėjusius metus Ispanijos diktatorius Frankas uždarė 30 protestonų bažnyčių Ispanijoje.

Ispanijoje yra vos 10,000 suaugusių protestonų. Katalikai jų neapkenčia, ypatin-gai gen Frankas ir jo valdžios žmonės.

WASHINGTON. — Kongresmana Kovalskis, buvęs armijos pulkininkas, pasakojo kongresmanams, kad JAV karininkai laiką nuo 2 iki 5 tarnų valstybės lėšomis. Vienas generolas sam-das tarną vien šunelio mankštai.

Vidutiniškai klekvienas

aukštas karininkas kainuoja valstybei po \$2,500 per mėnesį.

URBANA, Ill. — Buvęs demokratų kandidatas į prezidentus, Adlai Stevenson, pareiškė, kad anksčiau ar vėliau, tačiau "laisvasis pasaulis" turės sugyventi su socialistiniu pasauliu.

Matomai dėl to jis siūlė priimti Kiniją į Jungtines Tautas.

Dulleso Padėtis Žymiai Pablogėjo

WASHINGTON. — Buvusio JAV valstybės sekretoriaus J. F. Dulleso padėtis žymiai pablogėjo. Prie vėžio ligos, kuri smarkiai naikina jo sveikatą, prisidėjo plaučių uždegimas. Gydytojai veda kovą už jo gyvybę, bet ta kova labai sunki.

Jo žmona naktimis būna prie jo ligoninėje, taipgi dažnai lankosi pas jį jo brolis, sesuo, sūnus, kurs yra jėzuitų kunigas, taipgi ir kiti šeimos nariai ir giminės.

Medicina dabar labai daug gali, bet su tokia liga ir tokiam amžiuje žmogų išgelbėti nėra taip jau lengva.

Įvairenybės

Požeminė jūra Kinijoje

Yra tokia jūra. Ir gana didelė. Jos plotas apie 200 tūkstančių kvadratinų kilometrų. Tokį plotą sudaro keturios Europos valstybės: Austrija, Belgija, Olandija ir Danija. Ši požeminė jūra atrasta neseniai. Ieškodami naujų iškasenų, ją surado Kinijos Liaudies Respublikos geologai. Ji yra Cziansu, Chenanio ir Anchojaus provincijose.

Maždaug prieš 25 tūkstančius metų čia buvo Rytų Kinijos jūros dalis. Per ilgus tūkstantmečius jūros paviršius buvo užneštas lengvų tuolaikinių augalų liekanomis, o keičiantis žemės plūtai, jūra tapo uždara, atskirta nuo vandenyno. Jūra ilgainiui visai užako, apsidengė storu žemės sluoksniu. Kaip nustatė kinų geologai, požeminės jūros gylys siekia net iki 200-400 metrų. Vandens atsargos skaičiuojamos apie 4,000 milijardų tonų. Virš jūros žemės sluoksnis siekia keliasdešimt metrų. O yra vietų, kur žemė tesudaro 3-4 metrus. Kai kuriose vietose pragręžus, kyla aukštyn vandens fontanai iki 9 metrų.

Kadangi šiose vietose labai trūksta drėgmės, Kinijos mokslininkai požeminės jūros vandenį panaudos laukams laistyti, tiesti gyventojams.

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

Gegužio 10 dieną Montrealo Lietuvių Sąjūdo ir Dukterų Pašalpinės Draugijos susirinkime valdyba raportavo, kad atsibuvęs balius davė draugijai pelno \$181, už ką valdyba taria ačiū moterims, kurios paruošė maistą, iškepė ir paaukojo keikšų, o per pačią vakarienę dirbo patarnaudamos dalyviams.

Pasibaigus susirinkimui valdyba priminė, kad ateinantį susirinkimas įvyks antradienio vakare, 8 val.

Serga G. Mikaliūnas ir A. Tamašauskas. Abudu gydosi namie po gydytojų priežiūra.

S. B. Stratkauskai susilaukė sūnaus. Motina ir sūnelis jaučiasi O.K.

Pradėjus žilti nelaiku, Dr. W. C. Alvaraze pataria kreiptis pas gydytoją, kad įleistų vitamino B-12 vieną kartą į mėnesį kokius metus laiko.

Tas vitaminas, sako jis, daugeliui sulaukė žilimą.

McGill universiteto profesorius Dr. Primerose sako, kad motinų mirtingumas laike gimdymo būtų sulaukytas visai, jei motinos laike neštumo valgytų šviežių maistą ir imtų vitaminų.

Kvebeko slaugių asociacija įteikė reikalavimą sveikatos departamentui, kad pakeltų slaugėm algas iki \$1.44 valandai (minimum).

Dabartiniu metu Kvebeko provincijoje slaugių atlyginimas yra žemiausias visame Amerikos kontinente.

Montrealo prielaukų darbininkai ir raštininkai, vadovybė CLC, išsiderėjo algų pakėlimą 4 procentais.

Namų aptarnautojams pakėlė algas 5 centais į valandą.

Gegužio 12 dieną keleivinis CPR traukinys susidūrė su inžinu ir smarkiai susitrenkė. 35 keleiviai sužeisti. Susidūrimo priežastis neaiški.

Serž. Jonas Astrauskas ir policininkas Alfonsas Ruzgaitis suėmė Rosemonte du plėšikus, bandančius pabėgti su vogtais daiktais ir virš \$1,000 pinigų.

Montrealo pajamų taksu

biuras už neteisingą užpildymą taksų blankų patraukė atsakomybėn 100 asmenų, kuriems grėsia \$10,000 baudmė ar kalėjimas.

Montreale buvo šunų paroda, kur buvo suvežta 350 šunų iš Kanados, JAV, Brazilijos ir kitų šalių.

Montreale kasmet gimsta apie 1,000 raišų ir protiniai silpnų, kuriems paskui reikia specialių mokyklų.

Dominion Building Material Co. darbininkai išėjo į streiką reikalaudami pakelti atlyginimą 10 centų į valandą.

Derybos tęsiasi nuo praėjusių metų spalio pirmos dienos.

Pirmu kartu po karo atplaukė į Montrealo prielauką japonų laivas, Takeshima Maru.

Montrealietis

Dar Viena Ilgo Amžiaus Paslaptis

L. Šarpis

Sveikata ir tyras oras

Kaip prailginti žmogaus amžių? Šis klausimas nuo neatmenamų laikų vertė mokslininkus ieškoti ligų, senatvės bei nedarbingumo priežasčių. Juk daugelis gyvenimo atstovų gyvena žymiai ilgiau už žmogų. O ir žmonių amžius labai nevienodas. Vieni šešiasdešimt metų sulaukė tampa iškaršusiais seniais, o kiti ir šim-

to penkiasdešimties metų sveiki, žvalūs, darbingi. Tiesa, pastarųjų labai reta. Bet juk jie akivaizdžiai rodo, kad žmogui šimto metų amžius — ne riba.

Mūsų šalyje yra daug tokių vietovių, kur žmonės gyvena žymiai ilgiau, kur dešimtimis ir net šimtais galiama sutikti tariamas amžiaus ribas peržengusių asmenų. Ir kas svarbiausia — jiems amžius ne našta.

Štai Talyšo kalnų gyventojas Machmudas Eivazovas ir 150 metų sulaukęs išdirbo po 300 darbadienių per metus, už pasiekimus koliki-nėje gamyboje gavo VŽŪP Didįjį aukso medalį, o vyriausybė jį apdovanojo Darbo Raudonosios Vėliavos ordinu.

Abchazija. Čia veikia cho-

ras, į kurį neįpramami jauniesni negu šimto metų piliečiai. Vienam jo dalyviui neperseniausiai sukako 122 metai. Paklaustas, ar sveiki jo dantys, jis atsakė: "Blogai! Vienas kliba". Akademikas Bogomilovas rašo, kaip vienas 107 metų abchazietis atkakliai neigė savo metų amžių ir tvirtino, kad jam tik 70 metų. Demaskuotas prisipažino: "Aš ruošiuos vesti... Kas eis už šimtamečio senio? O už septyniasdešimtmėčio bet kuri tekės".

Buvo pastebėta, kad ilgamažiai dažniausiai sutinkami kalnų, pajūrio gyvenvietėse, kaimuose prie sraunių npių, krioklių. Ir dar vienas įdomus reiškinys. Jų ten ne vienas kitas, o tiesiog grupės. Kuo šios vietos skiriasi nuo kitų? Jose nuostabiai tyras ir gaivus oras. Jis visiskai švarus: be dulkių, dūmų ir kitų kenksmingų priemaišų, neperdrėgnas, turtingas deguonies. Tačiau kas gi čia nuostabaus? Visiems gerai žinoma, kad tyras oras yra bene pats svarbiausias sveikatos šaltinis.

Vis dėlto profesorius A. Čizevskis ryžosi padaryti įdomų bandymą. Keletą baltųjų pelių jis uždarė aklinoje dėžėje, į kurią buvo tiekiamas kruopščiai per vatą išfiltruotas kambario oras. Pelės kvėpavo grynu, jokių mechaninių priemaišų neturintiu oru, kuriame buvo pakankamai deguonies. Jos turėjo jaustis lyg kurorte. Tačiau praėjo kiek laiko ir bandomosios pelės buvo rastos negyvos. Jos užtroško. Greitimoje dėžėje pelės kvėpavo nefiltruotu oru ir jautėsi gerai. Bandymai su kitais gyvūnais tik patvirtino šiuos rezultatus.

Oro "vitaminai"

Kodėl dirbtinai išvalytas oras žudo gyvūnus? — susidomėjo mokslininkai. Ir ne vien tai. Kalnų, pajūrio oras iš tiesų labai gaivus. Bet kuo jis prastesnis lygumų pievose, miškuose? Kodėl ilgamažiškumo oazės labiau mėgsta kalnus, o ne lygum-

mas? Teko visapusiškai ištirti orą įvairiose vietose. Pagaliau, po ilgų ieškojimų, buvo atskleista paslaptis kalnų oro savybė. Pasirodo, jame labai daug neigiamai įelektrintų molekulių ir atomų — neigiamų ionų.

Viename kubiniame centimetre Abchazijos oro yra apie 20 tūkstančių neigiamų ionų, lygumų pievose — iki 2 tūkstančių, o miestų gatvėse — tik 100-200. Miestiečių butuose jų visiškai mažai — ne daugiau kaip 20-30.

Vėl pelės dėžėje turėjo kvėpuoti išvalytu oru, tik šį kartą jis buvo dirbtinai sodrinamas neigiamais ionais. Pelės negaišo, jautėsi kur kas geriau negu įprastinėmis sąlygomis. Net tuomet, kai buvo labai sumažintas deguonies kiekis, jos, gaučamos neigiamų ionų, to nejuoto. Taip buvo nustatyta, kad pelės žūdavo trūkstant ionų, kurie, negalėdami praskverbti per vatą sluoksnį, likdavo jame.

Pradėjo aiškėti stebuklingos neigiamų ionų savybės.

Ligoninės palata. Joje smarkiai padidintas neigiamų oro ionų skaičius. Ligonys nustebe. Kvėpuoti jiems pasidarė lengva, įspūdis toks, lyg čia pat, kambaryje, teka, taškydamas purulus, sraunus šaltinėlis. Galite tiksliausiai prietaisais ieškoti palatoje bakterijų. Jų nerasite. Net dulks, kurių visuomet būna uždaroje patalpose, kažkur dingo.

Dar yra ligų, kurias toli gražu ne visuomet medicinos istengia nugalėti. Viena jų astma. Štai ką rašo savo laiške įžymus tarybinis rėdytojas K. Paustovskis, siūgęs šia liga: "Atsitiko tiesiog neįtikimi dalykai: praėjo trys keturios dienos, kai aš pradėjau įkvėpti ionus, ir mane liovėsi kamavęs dusulys, po to ėmiauirstytis Oka, meškerioti, ir, iš esmės, visiškai pasveikau. Tai nustebe, bet ir visus mano pažįstamus, kurie mano pasveikimą vadina stebuklu Taruse".

Kita vaikus dažnai kankinanti liga — kokliušas. Užtenka poros seansų, ir aerionai vaiką išgydo. Neigiamieji ionai priverčia kapituliuoti viršutinių kvėpavimo takų katarą, stomatitą, radikulitą, galvos skausmus, nemigą. Žmonės, kurių nesveika širdies indų sistema, pamiršta skausmingas spazmas.

Viename vaikų darželyje jau ketvirtį metų dirbtiniu būdu jonizuojamas oras. Per tą laiką nė vienas vaikas nebuvo susirgęs jokia infekcine liga.

Mokslininkai įrodė, kad kambariuose padidinus neigiamų ionų skaičių, pakyla žmonių darbingumas, pagerėja jų savijauta, organiz-

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patirtimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrusis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėje Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių Ligų

3537 PARK AVE. - MONTREAL - Tel. VI. 5-7623
Valandos: Nuo 8 iki 8 val. vakaro

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kamoraščio ir informaciją pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: BELair 4860
Montreal 2, P. Q., Canada

me žymiai lėčiau koncentruojasi nuovargio produktai.

Buvo padaryta daug bandymų su gyvuliais. Jie parodė, kad aeroionai stabdo gyvo audinio susidėvėjimą, tuo pačiu prailgindami gyvulių amžių.

Susipažinkite:

Jūsų bičiulis
neigiamas Ionas

Mus supančios atmosferos dujos susideda iš atomų ir molekulių. Jų aplink mus devynios galybės. Visos šios oro dalelės nestovi vietoje. Įvairių gamtos reiškinių veikiamos, jos nuolat juda, sukasi, stumdoši, užkliūva už pasitaikiusių dulkelių — žodžiu, elgiasi labai pramušt galviškai.

Įsivaizduokime, kad mums pavyko milijonus kartų padidinti vieną tokią oro dalelę — deguonies atomą. Štai jis lekia lango link. Aplink mažytį jo branduolį, turintį teigiamą elektros krūvį, nepaprastai greit sukasi šešiolika elektronų, kurių krūvis yra neigiamas. Elektronų

skaičius normalus. Tiek jų apie šio elemento atomo branduolį ir privalo skrieiti. Toks atomas vadinamas neutraliu. Bet kas tai? Mūsų atomas, pralėkdamas pro kitą neutralų atomą, taip trinktelėjo sutiktajam per šoną, kad vienas elektronas atsiskyrė nuo sutiktojo atomo ir ėmė suktis kartu su buvusiais šešiolika. Taip gimė pora ionų. Mūsų atomas, pasiglemžęs elektroną, tapo neigiamu ionu, o nuskriaustasis — teigiamu.

Neigiamų ionų amžius labai trumpas. Jei oras neužterštas dulkėmis, jie gali skrajoti net iki 20 minučių, kol susidurs su kitu ionu, o jei jų kelyje maišosi dulkės, smulkiausi vandens lašeliai, tai kartais nespėja praeiti net sekundė ir neigiami ionai pavirsta sunkiaisiais teigiamais ionais.

Žemėje ir ore esančių radioaktyvių medžiagų spinduliavimas, kosminiai ir saulės spinduliai kas sekundę pagamina po keliasdešimt porų ionų kiekviename kubiniame

oro centimetre. Neigiamiems ionams atsirasti padeda žali medžių lapai, kriokliai, jūros bangos, įvairūs gamtos reiškiniai.

Pastebėta, kad, keičiantis orui, pučiant smarkiame vėjui, kai kurie žmonės pradėdė negaluoti, paastrėja įvairios ligos. Ši savijautos pablogėjimą sukelia tai, kad daugybė vėjuotame ore esančių teigiamų ionų nustelbia neigiamus.

Kambaryje tvanku. Ima skaudėti, svaigti galva, padažnėja pulsas, padidėja kraujo spaudimas. Žmogus greit nuvargsta, prakaituoja. Tai rodo, kad organizmas visiškai nebegauna neigiamų ionų.

Gera, pasakykite jūs. Dabar aišku, jog kalnų gyventojai turi pakankamai šių oro "vitaminų", o miestie-

čių organizmams nuolat jų trūksta. Bet juk negali visi apsigyventi kalnuose. To ir nereikia.

Kalnų vėjelis kambaryje!

Ant jūsų stalo — nedidelis, ventiliatorių primenan-

tis aparatas. Paspaudėte mygtuką, ir į jus ėmė dvelkti gaivi vėsuma. Praeina penkios, dešimt minučių. Jūsų nuovargio neliko nė žymės. Jį tarsi nupūtė šis malonus vėjelis — neigiamų ionų. (Pabaiga ant 11 pusl.)

DOMES!!!

Gal turite šeimą, draugų ar giminų Europoje kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pasiūsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykit, telefonuokit ar užėikit į mūsų vaistinę ir pasiteiraukit. Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybinėmis respublikomis

Taipgi turime polio čiepu (nuo vaikų paralyžiaus)

WALTMAN'O

DEPENDABLE DRUG STORE

1147 Dundas St. W. ties Ossington

Priešais "Ukrainska Knyha"

LE. 6-2139

Toronto

Siuntiniai! iš Hamiltono

į LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

HAMILTON OVERSEAS
PARCEL SERVICE

1145 KING ST. EAST
Telephone: LI. 5-1724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, siuvamų mašinų ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak.
išskiriant pirmadienius.

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiesiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skarucių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos, išskyrus pirmadienius.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko. Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

UKRAINSKA KNYHA Centras ir Skyriai Randaš:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERIJE: — 652 Kingsway St.

PROVINCIOJ GYVENANČIŲ DEMESIUI:

Norėdami pasiųsti savo siuntinius, galite juos prisiųsti į mūsų firmos centrą ar bile skyrių dėl persiuntimo. Savo laiške privalote įdėti sąrašą sime daiktus ir nustatysime muito sumą ir jums pranešime, kartu nurodysime ir kitas persiuntimo išlaidas. Gavę nuo jūsų mokestį, siuntinį pasiūnciamų dalykų ir kiek už juos buvo mokėta atskirai. Tada mes patikrinsime be jokių užvilkinimų, kaip galima greičiau. LABAI SVARBU nurodyti aiškų ir teisingą adresą, kam siuntinys yra siunčiamas. Daiktai dėl vieno siuntinio (kol nesupakuoti) turi sverti nedaugiau kaip 17½ svaro.

TORONTO IR APYLINKES GYVENTOJŲ DEMESIUI:

Pranešame, kad jau yra atidarytas ir veikia mūsų įstaigos skyrius Toronto sekančiu adresu:

UKRAINSKA KNYHA

1162 Dundas St. W. — LE. 4-7551

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniai ir pirmadieniai uždaryti.

Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglių kalba.

Centrinė raštinė:

UKRAINSKA KNYHA

962 Bloor St. W. Toronto 4, Ont.

Telefonas: LE. 4-7551

DŽONAS RASELAS

Vertė M. Šapelis

Rojaus Paukštė

Apsakymas

(Tąsa)

O'Rajenas nusijuokė juoku, panašiu į lojimą.

— Tu sakei man, kad užkasei visus ligi vieno, — tęsė ji, prispaudusi prie krūtinės savo mažytę rankelę.

— O kodėl tu manai, akd aš negaėjau atkasti šito vaikėzo? — paklausė O'Rajenas, inksmindamas iš jos susijaudinimo. — O kas jis gali būti, kaip manai? Kapitonas? Bet jis negalėtų taip suliesėti. Arba virėjas, a? Bet pažiūrėk, koks jis aukštas!

O'Rajenas pasodino Endri Harbeną ant čiuzinio, ir mergina žingsnis po žingsnio pradėjo artintis prie jo, kol priėjo visiškai arti ir lengvai palietė pirštu jo skrustą.

— Jis gyvas!... Tai vyras!

Ji atšoko atgal, tartum įgelta. O'Rajenas nusikvatojo, parodydamas didelius geltonus dantis.

— Taip, tai viskas, kas iš jo beliko. Vieni griaučiai. Paruošk valgyti, Ngoma. Greičiau!

Bet mergina, atrodo, negalėjo pajudėti iš vietos — toks didelis buvo jos nustebimas. Tada O'Rajenas griebė ją už rankos, norėjo nušviesti į šalį, tačiau ji riktelėjus žaibiškai prigludo prie jo rankos. O'Rajenas subliovė laukiniu balsu ir trenkė ją žemėn.

— Kas yra? Kas tau atsitiko? — paklausė jis apstulbęs, žiūrėdamas į ranka tekantį kraują. Įkandimas, matyt, ne tiek įsiutino jį, kiek nustebino.

Mergina šiurkštaus riktelėjimo neišsigando, net nepažvelgė į O'Rajeną, jos akys tebebuvo įsmegtos į Endri Harbeną.

— Ach tu, prakeikta pikčiurna! — riaumojo O'Rajenas, vyniodamas ant rankos jos kasas. — Kas tave privertė šitaip daryti?

— Aš noriu, kad jį gal gyventų su mumis! — aistringai sušnabzdėjo ji. — Nekask jo į žemę, kaip užkasei kitus. Jis naujas baltasis žmogus. Aš noriu, kad tu paliktum jį man.

— A-a, tu taip nori?.. Na, ką gi, tu, tur būt, kažką sugalvojai! O aš visai nemaniau, kad tau patiks tokia dovana. Pažiūrėsim, pažiūrėsim...

Jis truktelėjo ją už kasų ir įdėmiai pažvelgė į akis. Tuo momentu Endri Harbenas pajuto pareigą apginti savo gelbėtoją, sukilusią prieš tą despota. Sukaupęs visas jėgas, jis sugriebė

pliauską, gulinčią prie židinio ir puolė, norėdamas sutriuškinti milžino galvą, tačiau šis akimirka atsigrėžė, atstūmė savo auką, ir kumščio, kuris dydžiu ir spalva priminė rūkytą kumpį, smūgiu parmušė Endri Harbeną.

— Na, pamėgink, dar kartą! — įnirtingai suriaumojo jis. — Man tai patinka! Pabandyk dar! Pirmą kartą per trejus metus pavyko taip trinktelėti, jei neskaityti negrų... Na, kaip, mušies ar ne?

— Negaliu, — dusdamas išstenojo Endri Harbenas ir išgirdo merginos balsą.

— Nežudyk jo, — maldavo ji. — Neatimk jo iš manęs. Aš labai supyksiui ant tavęs...

—o—

Taip prasidėjo Endri Harbeno romanas rojaus paukščių saloje, romanas nepaprastas, bet niekuo nesiskiriantis nuo daugelio kitų įvykių, kurie vyksta įprastine tvarka tuose užmirštuose pietų jūrų kampeliuose.

Endri Harbenas, daug iškentėjęs kelionės metu, labai sirgo. Tačiau tie, vyras ir moteris, rūpestingai slaugė jį, ir kai jis pasveiko, įvyko išsiaiškinimas su Džimu O'Rajenu, kuris sėdėjo greta jo sukeitęs kojas, tartum Buda, su milžiniškais raumenimis, rūkydamas iš riešuto pasidarytą pypkę.

— Juk tu nei daugiau, nei mažiau jūrų plėšikas, — susimąstęs prabilo milžinas. — Ir aš abejoju, ar tu galėsi suprasti, ką aš tau pasakysiu ir su kokiais žmonėmis tu dabar susidūrei. Aišku, tu nesuprasi. Tu atvykai į šitą gražų, laukinį mano sodą plėšikauti, atvykai pasipelninti, ir nuo tavęs trenkia didelių miestų, rinkų ir komersantų tvaikas. Bet aš, Džimas O'Rajenas, visa tai seniai palikau ir šičia suradau sau mažytį rojų, kurio neatiduosiu niekam kol gyvas. Tu manai, kad tau yra galimybė kada nors išeiti iš čia ir išduoti mano paslaptį?

Apsimesdamas klausas, Endri Harbenas sekė O'Rajeną, vertindamas jo ūgį, jėgą ir vikrumą. Jis padarė išvadą, kad netgi palankiausiomis aplinkybėmis jis nepajęgtų priešpastatyti savo jėgos to milžino jėgą...

— Tai, kaip tik ta sala, kurios tu ieškojai, — tęsė O'Rajenas. — Ir aš tai gerai žinau. Purpurinių paukščių sala. Gailiuosi, labai gailiuosi, kad pardavčiau keletą kal-

lelių ir tuo pačiu privilegiojau čionai gobšius kipsus, tokius kaip tu, kurie šmižinėja visur ir uostinėja, kur toji sala. Bet ką aš galėjau padaryti? Man reikėjo peilių, kastuvų, tabako, o įsigyti nebuvo už ką... Tavo pasirodymas šičia sukėlė vietos "politikos" susidomėjimą — šito negalima paneigti. Mano klaida tai, kad nenusukau tau sprando iš karto, kaip ir ruošiausi padaryti, ir labai to gailiuosi, nes kai tik tai Ngoma išvydo tavąjį lapės snukį, jau buvo vėlu. Taip, tai mano klaida. Aš pamiršau, kad mergina jau keliolika metų nematė kito vyrų išskio, be manęs, ir visai suprantama, kad ji iš karto susidomėjo tavim, kaip nauju žaisliuku, daugiau apie nieką nepagalvodama. Jeigu jos vietoje būtų kita, ta galėtų pasakyti: "Džimai, brangusis, aš iki ausų įsimylėjau tą tavo šunytį — pudelį!"

— Taigi, aš nežinau, kokie tavo gyvenime buvo šeimyniniai reikalai, — rimtai pridūrė jis, — bet manau, kad moters užgaidoms reikia nusileisti iki tam tikros ribos, kitaip namuose bus ir štoramas, ir blogi orai. Todėl ir dar todėl, kad aš pats myliu taiką, aš leisiu tau gyventi, ir Ngoma gaus savo pudelį. Aš manau, kad tu būsi dėkingas.

Endri Harbenas buvo paskenęs savo mintyse ir nieko neatsakė.

— Betgi, — tęsė O'Rajenas papsėdamas pypkę, — daug ko tu čia nesitikėk. Tu, tur būt, labai gerai galvoji apie save ir manai, kad būsi čia lygus mums. Ne, tai tau nepavyks. Aš negaliu to leisti dėl Ngomos. Aš jau pasakojau jai, kas atvedė tave čionai, koki plėšikiški tavo kėslai, bet jinai, nekalta būtybė, netiki man. Ji laiko tave kažkuo ypatingu. Laikui bėgant jinai supras, kai aš jau parodysiu, kas tu esi, ir kai pastatysiu tave į tinkamą vietą... Ir dar vieną dalyką tau pasakysiu: šitoje saloje nėra ginklų, ir jeigu tu sugalvosi užmušti mane, tau reikės tai bandyti plikomis rankomis. Aikš, tu bandysi, ir aš vėl sumalsiu tau nosį. Tai bus blogas sportas, bet, gal būt, jis suteiks tau paguodos.

— O ką man reikės daryti? — paklausė Endri Harbenas.

— Visą, ką aš tau lėpsiu, — išsišiepė O'Rajenas. — Čia susiras apščiail darbo. Kasi griovius ir panašiai — tai kaip tik tinkamas užsiėmimas tokiam tauriam avantiūristui kaip tu!

Endri Harbenas pašoko nuo žemės.

— Tu galvoji padaryti mane vergu?

— Taip, kaip tik taip aš nusprendžiau! — subliovė O'Rajenas, ūmai įniršdamas.

Jis pakėlė kumštį ir taip smogė Endri Harbenui, kad šis nulėkė į šalį per kelis žingsnius. — Tu būsi vergas, kol įstengsi įrodyti, kad mano jėgos silpnesnės už tavo. Aišku?

Endri Harbenas tapo vergu baltojo milžino - žvėries ir mažytės, purpuru aprėdytos, juodbruvėlės merginos - kerėtojos, tamsiomis kaip sutemos ir gražiomis kaip aušra kamis.

Prie statmenai besileidžiančios žemyn juodos vulkaninės uolos susidarė gili dauba, kurios krantus apipynė vynuogienojai, spygliuoti augalai ir aronikas su nuodingais raudonais vaisiais. Į tą daubą O'Rajenas ir įmetė Endri Harbeną, tartum lokį į duobę; įrengė jam nedidelę būdelę, davė medinį kastuvą, kibirą ir liepė išvalyti nedidelį šaltinį, besiveržiantį iš po uolos.

Endri Harbenas dirbo liedamas prakaitą, lyg kartorininkas. Vidurdienį atėdavo Ngoma, atnešdavo maisto ir nuleisdavo žemyn kraitele, o paskui atsisdavo ant bedugnės krašto ir užmegzdavo kalbą. Jis stovėdavo slidžiame molyje ir žiūrėdavo aukštyn į ją, nepasiekiamąją. Šitaip sugalvojo O'Rajenas, kad patenkintų jos fantaziją įsigyti naują žaislą.

Kalbėdama su Endri Harbenu, ji papasakojo jam paprastą savo gyvenimo istoriją. Jos tėvai tarnavo pas anglų misijonierių Džailolo saloje. Misijonieriui persikelian su šeima į Salvae, prekine skūna "Linksmasis draugas", kilo vakarų musonas ir laivas paskendo. Džimas O'Rajenas ant rankų išnešė ją per šėlstančias bangas ir krantą, ir iš visos įgullos bei keleivių tik jiedu liko gyvi. Sala buvo negyvenama, bet joje gausiai augo visoki vaisiai ir sago palmės. To jiems pakako. Jie pasistatė lūšnelę, įsirengė židinį ir nuo to laiko gyvenė čionai idiliškai, primityvų gyvenimą. Per trejus metus ji nematė nieko, išskyrus barzdėtus bachausus bei jūros čigonus, kurie atplaukdavo čia kartą per metus paukščių kailėlių. Bet net ir tie "tyrinėtojai" nedrįsdavo iškelti kojos į salą, kartą visiems laikams pamokyti O'Rajeno rankų — visagalis Bsaro, kurio jie baisiai bijojo, laikydamas jį šėtonu, jūrų valdovu.

— Ir tau niekada nekilo noro bėgti iš čia, išvykti į didįjį pasaulį? — paklausė Endri Harbenas.

— Ne, — sutrikus atsakė jina. — Bsaras man viską papasakojo apie tą pasaulį, daug kartų pasakojo apie jį.

Jam knietėjo sužinoti, kokius žmonių gyvenimo ir pa-

draugužei tasai šiurkštus klajūnas iš tolimųjų uostų ir jūrų.

— Tame pasaulyje viskas, — prekyba, triukšmas, maistas. Ten žmonėms neužtenka maisto, neužtenka oro kvėpuoti, ir todėl jie visuo met vagia, meluoja ir pešasi, stengdamiesi ką nors atimti vienas iš kito. Jie neturi nei garbės, nei sąžinės, ir jeigu jie sužinotų, kad mes čia, tai ir iš mūsų viską atimtumė. Ne, aš nenoriu gyventi tokiam pasaulyje! Ir Bsaras sako, kad jis niekad ten nebegriš.

— Vadinasi, jis padarė tave savo vergu?

— Jis mano šeimnininkas.

Žodį "šeimininkas" ji ištarė švelniu, melodingu balsu. Endri Harbenas pažinojo įvairių klasių bei padėčių moterų, tačiau šitokios moters jam dar nebuvo tekę sutikti. Ji išsiskyrė neįtikėtinu paprastumu. Buvo nesunku pastebėti, kad jo pasirodymas čia padarė jai sukrečiantį įspūdį: ji niekaip negalėjo jo atsižūrėti. Bet jis susidūrė su netikėtais sunkumais: ji, atrodo, neturėjo nė mažiausio supratimo apie meilę.

— O tu ji myli?

— O kas tai yra? — paklausė ji, suraukusi kaktą. — Kartais aš šukuoju jam barzdą. Aš norėčiau suukuoti ir tau. Tavo tokia graži ruda barzda, visa susivijus žiedais. Kai tu miegojai, aš ją šukavau. Ji tokia minkšta ir garbanuota, Daari!

Ji netikėtai nudžiugo, sugalvojus jam vardą Daari; to vardo, kuriuo jis vadino save, ji nepajėgė ištart.

— Daari — štai kaip aš tave vadinsiu! Argi negražu? Mano gimtąja kalba tai reiškia baltasis. Tavo tokia balta oda, visiškai netokia kaip Bsaro. Daari, Daari!..

Ji tiesdavo žemyn savo mažas rankeles, bet jis tik tai keikė savo bejėgiškumą.

— Na, tai pasakyk, kad tu neapkenti jo. Jis tave muša? Žiaurus tau?!

— Kartais, — linktelejo jinai, suraukus savo mažas lūpeles. — Kai aš blogai elgiuosi.

— Vadinasi, tu privalai neapkęsti jo?

— Žodžiai! Tu sakei tokius keistus žodžius, Daari! Meilė, neapykanta... Aš nežinau, ką tai reiškia... Aš tik žinau, kad aš Ngoma, o jis Bsaras.

— Jis turėjo išmokyti tave. Tu sakei, kad jis tave visko išmokė.

— Taip, aš žinau, bet nesuprantu. Kodėl reikia tiek daug žodžių?

— Jeigu aš, tavo padedamas, kada nors galėčiau ištrūkti iš čia, aš tau parodyčiau...

Ji išsigandus atšoko.

— O ne, Daari! Jis patal-

pino tave šičia!

— Aš mačiau, kaip tu pati kovojai su juo.

— Taip, taip... dėl tavęs! — suriko jina, ir kibirkštis blykstelėjo jos akyse. — Aš taip norėjau, kad tu liktum čia, ir bijojau, kad jis neužkastų tavęs su tais negyvais jūrininkais. Aš maniau, kad tu vienas iš tų jūrininkų, kurie guli žemėje. — Jos grakšti purpurinė figūra ūmai pradingo žalumoje, bet po minutės pasigirdo tylus juokas, ir vėl pasirodė jos veidas. — Bet tu kitoks. Tu gyvas! Aš taip džiaugiuos!

— Geriau jis būtų užkasęs mane žemėn, negu įmetęs į šitą duobę, — karčiai tarė jis.

Ngoma iš pradžių neįsiklausydavo į jo užuominas apie pabėgimą ir, atrodė, buvo visiškai patenkinta tuo, kad išgelbėjo jį ir dabar gali plepėti ir juokauti su juo. Jis pastebėjo joje nuostabų nekaltumą, taip skirtingą nuo lengvo koketavimo, kurį tikėjosi joje surasti. Ji neturėjo supratimo, kas yra nuoskauda, išdavystė, apgaulė, uždraustas geismas...

— Klausyk, Ngoma! Tu žinai ko aš čia atvažiuoju? Kad išsiveičiau tave. Taip, aš atvažiuoju dėl tavęs, kad surasčiau tave šičia, džunglėse, ir išsiveičiau tenai, kur į tave žiūrės žmonės ir grožėsis tavim. Tu tokia graži! Vyrai nenuleis akių nuo tavęs, moterys pavydės tau grožio! Kur rasti kitą tokią gražuolę kaip tu, Ngoma!

Jo žodžiai suneramino merginą.

— Ar tai tiesa, Daari?

— Argi O'Rajenas nekalbėjo tau, kad aš atvažiuoju čionai rojus paukštės?

Ji linktelėjo.

— Tu toji paukštė!

— Papasakok man apie didį pasaulį, — atsiduso jina, ir Endriu Harbenas pradėjo jai pasakoti apie viską, kaip pats norėjo, o jina klausė, įsmeigus į jį akis.

Jis galėjo pasveikinti save su pasisekimu ne tik tai Ngomos atžvilgiu. Jo padė-

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
12 Richmond St. E.
Ofiso tel. EM. 6-9591
Res. — HU. 3-1232
Toronto

FRANK VASS, B.A.

Advokatas + Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

tis po truputį gerėjo. Oras saloje buvo sveikas, maistas geras, ir jis jautė, kad jo jėgos kiekvieną dieną stiprėja. Jis pradėjo treniruotis sporto šakoje, kurioje kadaise parodė neeilinius gabumus: ypatingai imtynių ir bokso būdai, daug svarbesni negu svoris ar raumenys. Šalia jo būdos augo stangri virvės storio lijana, ant jos jis išbandydavo savo jėgą ir vikrumą, sulenkdamas ją ir daužydamas. Jis išmoko naudotis ypatingu būdu, sudarančiu jo paslaptį: smogdamas jis niekuomet nesinaudodavo sugniaužtu kumščiu, bet tikrai delno briauna, kuri palaipsniui tapo kieta

it medis.

Didžiausias išmėginimas jam buvo dažna O'Rajeno kontrolė, kuris pasirodydavo priešais jį bet kuriuo laiku, tartum beždžionė nusi-leidamas į daubą mazguota virve.

— Na, jūrų plėšike, — paprastai pasveikindavo jis Endriu Harbeną, — kaip tau šiandien šypsojosi laimė? Ar suradai aukso arba brangakmenių po ta uola! Velniai tave rautų, tu nevertas to maisto, kurį tau sušeriam! Vadinies lobių ieškotoju, o kastuvą laikai rankose tartum negyvas. Giliau besk į žemę, tu, tinginy!
(Bus daugiau)

Atsakymas Anoniminio Laiško Autoriui

Jau šeši metai, kai aš grįžau iš Pietų Amerikos (Urugvajaus) į Tarybų Lietuvą.

Neseniai gavau laišką iš Kanados. Rašo koks tai slapykupas P.P.K. ir paduoda tokią savo adresą: 288 Emerald Str., Hamilton, Ontario, Canada. Laiškas rašytas mašinėle, bet autoriaus žodžiai ir mintis rodo, kad jo esama mažaraščio, arba visai beraščio žmogaus.

Ką gi jis man rašo? Ogi tai, kad aš emigracijoje socialiai gyvenusi, kad kapitalo šalyje aš buvusi labai laiminga ir dar kitokių dalykų jis prirašo, lyg aš pati nieko nežinočiau, kaip man tame "rojuje" sekėsi gyventi.

Toliau tas P.P.K. rašo, kad aš grįžusi Lietuvoje visiškai blogai gyvenu, dirbu "už puodelį žalių grūdų" ir t. t.

Baisiai keista! Iš kur Tamsta taip daug žinai? Net daugiau negu aš pati apie save... Be reikalo Tamsta nuogastaujate dėl manęs. Gal būt Jums ir yra dėl ko nuogastauti? Gal graužia sąžinė už prasikaltimus, padarytus Lietuvos darbo žmonėms, ar kas kita? Bet jau apie mane tai tikrai Jums nėra ko rūpintis.

Per 23 savo gyvenimo metus Urugvajuje aš patyriau vargingą gyvenimą. Apie tai gali pasakyti kiekvienas, kuris mane ten pažinojo. O pažįstamų ten palikau daug. Bet pagalvojus apie senatvę anuose Amerikos kraštuose, mane net šurpas nukrečia. Kaip man būtų tekę baigti savo dienas? Kaip žinoma, dėl sunkaus gyvenimo ir prasto gydymo dar neseno amžiaus pasimirė mano vyras Urugvajuje. Aš neturėjau jokių santaupų, jokio turto. Dargi mano darbo stažą buvo gerokai sumažinę visoki sukči darbdaviai. Taigi, senatvėje mano pensija būtų buvusi menkutė, tikriausiai būtų tekę pusbažniai gyventi, turint omeny, kad ten baisiai kyla pragyvenimo kainos.

Grįžusi į Tėvynę radau joje jaukų ir šiltą prieglobstį, ramų gyvenimą. Senatvėje esu viskuo aprūpinta. Jau suėjo du metai, kaip gaunu pensiją ir niekur nebedirbama iš jos gyvenu. Gavau gerą butą naujame name. Esu pilnateisė savo šalies pilietė. Ir ko man daugiau reikia? O kapitalistiniame krašte neteko man matyti, kad taip senatvėje žmogų aprūpintų.

Aš ir kiti grįžusieji galime patvirtinti, kad kiekvienas doras lietuvis tik Tėvynėje, tik savųjų tarpe gali rasti ramų ir pilnavertį gyvenimą.

Aš pasivėlinasiu anoniminio laiško autoriui ir kitiems buržujų tarnų suvedžiotiems lietuviams patarti:

Netikėkite priešų melaginga propaganda! Blaiviau pagalvokite apie savo Tėvynę ir labiau gerkite ją. Išsizadėti Tėvynės, šmeižti Tėvynę, yra lygu burnoti prieš savo motiną.

Marija Janulionienė
Kaunas.

Ar žinote, Kad:

1958 metais Kanadoje buvo pastatyta 147,000 gyvenamųjų namų bei apartamentų, kas penktas darbininkas buvo tiesioginiai ar pagalbiniai įtrauktas į statybą, ir išleista \$7,230,000,000.

Didelę dalį išlaidų paėmė St. Lawrence jūrų kelio statyba.

Su vasario 28 dieną Kanados imigracijos departamentas gavo iš įvairių šalių aplikacijų 75,847, iš kurių 63,000 buvo iš Italų.

1956 metais kas mėnesį mirdavo po 21 motiną gimdančią 14,517 vaikučių mirė nesulaukę metų amžiaus.

Nuo 1885 metų Jungtinėse Valstijose buvo nulinčiuota 3,440 negrų ir 1,293 kiti,

daugumoj nulinčiuoti religinių fanatikų, kaip raganiai.

—o—
Anglijoje iki 1819 metų fabrikantai pirkdavo vaikus nuo 5 metų amžiaus ir versdavo juos dirbti po 16 valandų į dieną ir daugiau. Tik 1847 metais buvo išleistas patvarkymas, draudžias imti dirbtuvėn neturintčius 9 metų amžiaus, o neturintčius 13 metų amžiaus versti dirbti virš 48 valandų į savaitę.

—o—
Kanadoje yra 50,000 reumatizmo invalidų, taipgi 150,000 sunkiai sergančių.
Montrealietis

DAR VIENA ILGO AMŽIAUS PASLAPTIS

(Atkelta nuo 9 pusl.)

ny srautas.

Tai — fantazija? Visiškai ne. Jau yra sukonstruoti įvairių sistemų oro ionizatoriai, gaminantys neigiamų jonų koncentratą — po milijoną ir daugiau šių jonų viename kubiniame centimetre oro. Pakanka kasdien dešimt minučių pakvėpuoti šio prietaiso gaminamu oru — ir jūsų organizmas su kaupu aprūpintas neigiamais ionais.

Tokie prietaisai jau seniai naudojami Karagandos anglies šachtose, daugelyje ligo-

ninų bei poliklinikų.

Bet išgelbėti miestų gyventojus nuo ioninio bado gali tik nesudėtingas, pigus ir kartu labai efektyvus oro ionizatorius. Tokį prietaisą sukonstravo akademikas A. Mikulinas.

Jau organizuojama serijinė šio aparato gamyba, ir šiemet jis pasirodys parduotuvėse. Kiekvienas galės įsigyti aparatą, kuris prailgina gyvenimą, apsaugo sveikatą, padidina darbingumą, žvalumą.

O po kelių metų visi nauji gyvenamieji namai, ligoninės, klubai turės dar tobulesnį kondicinį orą. Specialūs įrenginiai orą valys, reguluos jo temperatūrą ir drėgnumą, ionizuos ir tik tuomet vamzdžiais tieks į kambarius.

Gamta dosni. Tačiau jos dovanas žmogui dažniausiai tenka plėste išplėsti, apsišarvavus mokslu, kantrybe. Kaip matome, net patį reikalingiausią žmogui dalyką — orą, kurio taip gausiai mums suteikė gamta, tenka patobulinti, kad jis taptų pilnavertis, kiek galima labiau naudingas.

Taip mokslas, atskleidęs naują gamtos paslaptį, suteikė žmogui dar vieną jėgų, sveikatos, ilgo amžiaus šaltinį.

Advokatas • Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 • Telefonas • Res. EM. 6-1743

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — EMpire 3-0681

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

337 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Sviežias Maistas. Ceras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LL. 46917

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W. TORONTO

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms, Laidotuviams ir Kitiems Reikalams.
Telefonas EM. 6-4183

Laiškas Redakcijai

Gerbiamieji: Nesijuokit iš laisvojo pasaulio žmogaus gyvenimo. Bet štai koks jis yra:

Aš atvažiavau į Kanadą 1930 metais, kovo 16 dieną. Buvau 22 metų amžiaus. Darbą gavau 1937 metais kovo 16 dieną. Reiškia, 7 metus klajojau ieškodamas darbo. Nemokėdamas gerai kalbos, neturėdamas mokslo, amato, darbą gavau "garbarnioj" su 25 centais atlyginimo į valandą. Ir kiek buvo džiaugsmo!

Kasmet buvo kiek atoslūgio, bet pragyvenimą padariau. Pas vienus žmones gyvenau 18 metų. Turiu švarų kambarį ir rodos būtų viskas tvarkoj. Bet štai dabar vėl esu be darbo. Gyvenu iš pašalpos ir matau, kad tie žmonės ir kambarys darosi dėl manęs per brangūs. Reikia ieškoti pigesnių žmonių ir pigesnio kambario. O kitais metais gal ir vagone bus gerai.

Kai jaunas būdamas ieškojau darbo, tai man sakė: Eik namo ir miegok, nes darbo nėra. Dabar, kai jau galva žila (esu 52 metų amžiaus), sako: Eik, tėvai, namo ir miegok. Mes turime jaunų italijonų, kurie dirba už 75 centus į valandą.

Tai matote, draugai: Laisvame pasaulyje gali žmogus

TORONTIEČIŲ RUOSIAMAS

Liaudies Balso Metinis

Piknikas

įvyks

Birželio - June 21 d.

ELDORADO PARKE
(Prie Brampton, Ont.)

Prašome ruoštis jame dalyvauti. Detališkesnis skelbimas tilps vėliau.

Pikniko Komitetas

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

Liaudies Balso vasarinei paramai, bei taisymui nusidėvėjusio linotipo jau eilė draugų ir draugių gražiai atsiliepė. Laike praeitos savaitės stambiausias aukas gavome per dienraštį "Vilni", iš Čikagos. Draugas A. Grigas atminčiai mirusios žmonos Paulinos paaukojo LB paramai \$50.00. Velionis Ant. Grimaila, taipgi čikagietis, prieš mirsiant paskyrė LB paramai \$10.00, ku-

"laisvai" ir gyventi.
Antanas Kajokas
Montreal.

riuos jo sūnus Jos. Grimaila per Vilni mums prisiuntė. Rochesteriečiai sudėjo LB vasarinei paramai \$72.00 aukų. Aukojo: Ročesterietis V. \$10.00, taipgi LDS 11 kp. atsilygindama už parengimo skelbimus \$10.00; W. Čer-nauskai, R. Barauskas ir R. Sherelis po \$5.00; G. Daukas \$3.00; M. Vinckunas \$2.50; J. Vilimaitis, F. Kontenis, S. Gendrenas, J. Stanley ir Simpatikas X po \$2.00; F. Kurkulis, J. Brown ir torontiečiai F. Gutauskas, Ch. Morkūnas ir K. Kilikevičius po \$1.50; L. Baronas, J. Zemaitis, K. Andrašiūnienė, Gužauskienė, J. Totorius, J. Polskis, C. Adams iš Gardner, Mass., F. Gricius, P. Jurkštas, J. Baronas, K. Zukauskas, K. Zemaitienė, E. Usevičienė ir P. Malinauskas po \$1.00.

F. Rosmas, Prince George, B. C., prisiuntė atnaujintų prenumeratų.

J. Radzevičius, Winnipeg, Man., prisiuntė naują prenumeratą, užrašytą A. Bareikio, T. Lietuvon ir nuo jo \$1.50 aukų.

B. Janauskienė, Toronto, užrašė naują prenumeratą T. Lietuvon.

J. Dereškevičius, Timmins, Ont., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo Pr. Jasiuno \$3.00 aukų.

Ant. Kajokas, Montreal, pakeisdamas antrašą, paaukojo \$2.00.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

J. Misevičius, Tahsis, B. C., \$3.00 ir

W. Cepalis, Alliance, Ohio, \$1.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

Torontiečių Kronika

Lankėsi Toronte

Praeitą savaitę lankėsi Toronte geras torontiečių draugas ir pažymėjęs Liau-

dies Balso budavotojas windorietis S. Paberalis. Jis svečiavosi pas savo seną draugą Ch. Morkūną, P. Karpavičius ir kitus draugus. Kaip visuomet, taip ir šiuo kartu neužmiršo ir Liaudies Balso parėmimo reikalo. Jis per P. Gutauską paaukojo Liaudies Balso linotipo taisymo sąskaitų apmokėjimui \$10.00.

—o—

Sunkiai serga

Tenka prisiminti gerą draugą Igną Sakalauską, kuris jau ilgas laikas serga. Apgailėtina, kad jo sveikata dar vis neina geryn, ko nuširdžiai jam linkime.

Rep.

Palaikykite Tuos Biznierius,
Kurie Skelbiai
LIAUDIES BALSĖ

BUENOS AIRES. — Argentinoje suimta 20 karininkų, instruktorių militarinėje mokykloje, už laužymą disciplinos.

Grupės vadais esą du majorai.

Ieško Apsivedimui

Paieškau apsivedimui moters, našlės ar merginos 45-70 metų amžiaus. Aš 70 metų amžiaus. Esu pasiturintis. Turiu 160 akrų ūkį (ranch) ir pinigų, iš kurių ir gyvenu. Vasarą gyvenu ūkyje, o žiemą Winnepege.

Rimtai įdomaujančias mano paieškojimu prašau atsiliepti.

J. Zilinskas

P. O. Melbourne, Man.

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252
Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

Lietuvių Apšildymo Firma

Rose Heating -- Tinsmith Co.

844 Broadview Ave. HO. 6-1623
Krautuvė: 723 Gerrard E.

Didelis pasirinkimas krosnių: gazo - alyvos - anglių - stokerių. Conversion burners.

Vandens tankai - gazo ir elektros. Namų Vėsintuvai Vartotų radiatorių, vonių ir šildytuvų, kurenamų gazais, alyva ar profan gazu, tinkamų dėl gyvenamų namų ar vasarnamių.

Savininkai ZALECKIAI

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Automobilių Radiatorių Reikalai
Prašome Kreiptis

Intersection Radiator Service

8 OLD WESTON RD. - Toronto - RO. 8-1508

Taisome, valome ir patikriname visokių automobilių radiatorius

Savininkai A. A. Gužauskai

Belsize Tailors

J. RACIO

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykia

Taipgi parūpinamė nupiginta kaina medžiagos dėl siuntimo Lietuvon.

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

BEAVER

SHELL SERVICE STATION

Ir Užkandžių Baras

Hwy 11, R. R. 3, Orilla N., Ont.

Prašome sustoti dėl geso ir užkandžių

Savininkai S. S. Zostautai

Telefonas: FA. 4-6831

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

347 COLLEGE ST. TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta